

T.C.

İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ

İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

SOSYAL HİZMET BÖLÜMÜ

**GÜNEY KORE POPÜLER KÜLTÜRÜ'NÜN (HALLYU) TÜRK
GENÇLERİ ÜZERİNE ETKİLERİ**

LİSANS TEZİ

Ceyda AROL

Seçil ÖZAY

Şevval TAYŞİ

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Selen BAYHAN

İSTANBUL

2020

T.C.

İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ

İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

SOSYAL HİZMET BÖLÜMÜ

**GÜNEY KORE POPÜLER KÜLTÜRÜ'NÜN (HALLYU) TÜRK
GENÇLERİ ÜZERİNE ETKİLERİ**

(LİSANS TEZİ)

Hazırlayan

030316006 - Ceyda AROL

030316028 - Seçil ÖZAY

030316009 - Şevval TAYŞİ

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Selen BAYHAN

İSTANBUL

2020

T. C.
İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Anabilim Dalı, Sosyal Hizmet Bilim Dalı'nda 030316006 Ceyda AROL, 030316028 Seçil ÖZAY, 030316009 Şevval TAYŞI hazırladıkları “*GÜNEY KORE POPÜLER KÜLTÜRÜ'NÜN (HALLYU) TÜRK GENÇLERİ ÜZERİNE ETKİLERİ*” konulu lisans tezi ile ilgili komisyonumuzca yapılan değerlendirme sonucunda, adayların tezlerinin başarılı olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.

İMZA

İMZA

Dr. Öğr. Üyesi Talip Yiğit

Dr. Öğr. Üyesi Z. Selen Bayhan

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederiz.

10/06/2020

030316006

Ceyda AROL

030316028

Seçil ÖZAY

030316009

Şevval TAYŞİ

ÖZET

1990'lı yıllarda ortaya çıkan Güney Kore Popüler Kültürü bir diğer adıyla Hallyu, önce uzak doğu ülkelerinde daha sonra da Avrupa ülkelerinde etkisini göstermeye başlamıştır. İlk olarak diziler (K-Drama) yoluyla varlığını hissettiren bu akımın ikinci bir dalgası müzik (K-Pop) ile gerçekleşmiş ve hayranlar üzerinde büyük etki bırakmıştır. 2005 yılında TRT'de yayınlanmaya başlayan "Denizler İmparatoru" dizisi ile birlikte Türkiye'ye de giriş yapan bu akım Türk izleyici kitlesi tarafından ilgiyle karşılanınca kanallar tarafından dizilerin sıklığı arttırılmış, Türkler tarafında uyarlama dizilerde çekilmiştir. Özellikle gençlerin takip ettiği bu akım zamanla geniş bir hayran kitlesine dönüşmüştür. Dizilerle başlayan bu hayranlık durumu, müzik, yemek, dans vb. popüler kültür ürünlerinin de tüketilmeye başlamasıyla etki alanını genişletmiştir. Bu çalışma Güney Kore popüler kültürünün dünyaya yayılması ve Türkiye'ye gelmesiyle birlikte ortaya çıkan hayran kitlesinin sahip olduğu sosyal ilişkileri, cinsiyet ve güzellik algılarını, aidiyetlik duygusunu ve Türkiye ile Kore'nin tarihsel ilişkisini ele almıştır.

Anahtar Kelimeler: Hallyu, popüler kültür, sosyal ilişkiler, cinsiyet, güzellik

ABSTRACT

Hallyu, also known as the Popular Culture of South Korea, which emerged in the 1990s, started to show its influence first in the far east countries and then in European countries. A second wave of this trend, which first made its presence felt through TV series (K-Drama), took place with music (K-Pop) and had a great impact on fans. In 2005 TRT started broadcasting "Emperor of the Sea" series. Hence this movement made an entrance to Turkey and it was greeted with great interest by the Turkish audience. Upon its popularity many other series have started to air, and adaptations of K-Dramas were made in Turkey. This trend, especially followed by young people, has created a wide fan base over time. This growing interest that started with TV series, expanded its area of influence with the consumption of popular culture products such as music, food, dance etc.

This study is about, the spread of South Korean popular culture to the world and its effects on Turkish fanbase such as their social relations, gender and beauty perceptions, and their sense of identity. Lastly South Korea's historical relations with Turkey were also discussed.

Key Words: Hallyu, popular culture, social relationships, gender, beauty

TEŞEKKÜR

Bu çalışmayı yaparken bizden hiçbir zaman desteğini esirgemeyen, her adımda bize önderlik edip bizi cesaretlendiren danışman hocamız Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Selen BAYHAN hocamıza, lisans eğitim süremiz boyunca her zaman bizim yanımızda olan Sosyal Hizmet bölüm başkanımız Dr. Öğr. Üyesi Talip YİĞİT hocamıza, son dönemde aramızdan geçici olarak ayrılrsa bile her daim destekçimiz olan Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan NİŞANCI hocamıza, hayatımızın her anında bizim yanımızda olan, bizden hiçbir zaman desteğini ve emeğini esirgemeyen, mezun olmamızda ve hayatta başarılı olmamızda en büyük payın sahibi olan aile üyelerimiz; Hümeysra TAYŞİ, Kamil TAYŞİ, Zülal TAYŞİ, Reyhan ÖZAY, Kadir ÖZAY, Enes ÖZAY, Hatice AROL ve Tamer AROL'a, çalışmamıza katılan ve bu çalışmayı tamamlamamıza katkı sağlayan katılımcılarımıza, bu çalışma esnasında bize küçük veya büyük yardımda bulunan herkese teşekkürlerimizi bir borç biliriz.

İÇİNDEKİLER

BEYAN.....	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR.....	vi
GİRİŞ.....	9
BÖLÜM I.....	10
ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ	10
1.1.Araştırmanın Konusu	10
1.2. Araştırmanın Amacı	10
1.3. Araştırmanın Önemi.....	10
1.4. Araştırmanın Sayıltıları	11
1.5. Araştırma Soruları	11
BÖLÜM II	12
ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....	12
2.1. Araştırmanın Modeli	12
2.1. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	13
2.3. Evren ve Örneklem	13
2.4. Veri Toplama Araçları.....	13
2.5. Veri Toplama Süreci	14
2.6. Verilerin İşlenmesi ve Değerlendirilmesi.....	14
2.7. Süreç ve Olanaklar	14
BÖLÜM III	15
LİTERATÜR VE KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	15
3.1. Kültür Nedir?	15
3.2. Alt Kültür Kavramı	15
3.3. Popüler Kültür.....	16
3.4. Gençlik Nedir?	17
3.5. Hallyu'nun Dünyaya Yayılışı ve Etkileri	19

3.5.1 Birinci Kore Dalgası	20
3.5.2 İkinci Kore Dalgası.....	20
3.6. Hallyu'nun Türkiye'ye Gelişi ve Yayılması.....	21
3.7. Anti-Hallyu Dalgası ve Türkiye'deki Yansımaları.....	23
BÖLÜM IV	25
BULGULAR VE DEĞERLENDİRME	25
4.1. Hallyu'nun Kore Hayranları Arasında Güzellik Algısına Etkisi	25
4.2. Kore Popüler Kültürünün Fanlar Üzerinde Cinsiyet Algısına Etkisi / Cinsiyet Rollerini	32
4.2.1. K-Drama	32
4.2.2. K-Pop.....	35
4.3. Hallyu'nun Kore Fanları Arasında Sosyal İlişkiler Üzerine Etkisi.....	43
4.3.1. Aile İlişkileri	43
4.3.2. Arkadaş/Akran İlişkileri	47
4.4. Hallyu'nun Hayranların Türkiye-Kore İlişkileri Öğrenme Üzerindeki Etkisi	53
4.5. Kore Hayranlarının Kore Kültürü ve Hallyu'ya Aidiyetlik Durumu.....	56
BÖLÜM V	60
SONUÇ ve DEĞERLENDİRME.....	60
BİBLİYOGRAFYA	64

GİRİŞ

Popüler kelimesinin İngilizce de dilsel kökeni “halk” anlamına gelmektedir. Fakat günümüzde popüler kelimesi “sevilen ve seçilen” anlamında kullanılmaktadır. Yani Popüler Kültür Kavramı, halkın kültürü gibi bir anlamda kullanılırken çoğunluğun sevdiği ve seçtiği kültür olarak kullanılmaya dönüşmüştür (Erdoğan, Alemdar, 2005:33). Popüler kültür, üretilen kültürel ürünlerin teknolojiyle beraber pazarlanması ve tüketime hazır hale getirilmesidir. Teknoloji yani televizyon, medya vs. olmadığı takdirde bu yayılım olamayacağı için popüler kültürden de söz edilemez (Erdoğan, Alemdar, 2005:33).

Bu doğrultuda Güney Kore popüler kültürü, bir diğer deyişle “Hallyu”, 1990’lı yılların sonlarına doğru dizi yoluyla önce uzak doğu ülkeleri olmak üzere sonrasında dünyada yayımlanarak bir popüler kültür akımı haline gelmiştir. İlk dalga olarak nitelendirilen bu süreç 2008’e kadar sürmüştür, 2008’den sonra Kore popüler müziği yani K-Pop ile birlikte ikinci dalga başlamıştır (Binark, 2019:75, 2016:4). Kore Dalgası, günümüzde K-Pop ve K-Drama yoluyla hemen hemen dünyanın tüm bölgelerinde etkisini göstermektedir. Ayrıca Kore dil ve kültürünü öğrenme, K-Beauty olarak adlandırılan Kore kozmetik ürünleri, K-Food denilen Kore yemekleri de dünyada rağbet gören Kore popüler kültür ürünleri arasında yerini almaktadır.

TRT’de 2008 yılında ilk Kore dizisinin yayımlanmasıyla başlayan ve o günden bugüne Türkiye’de gittikçe genişleyen bir hayran kitlesine sahip Kore dalgası, Türkiye’de başlarda sessiz dalga olarak kendini gösterip daha çok son yıllarda Türkiye kamuoyunun ve akademisinin dikkatini çekmiştir (Asa, 2019:2). Bu sebeple bu çalışmada Kore dalgasının Türkiye’de 18 yaş üzeri “Kore hayranı” gençlerin arkadaşlık ilişkileri, aile içi çatışmaları, cinsiyet kimliği, güzellik algısı ve aidiyetlik gibi konulara olan etkilerini gözlemlenerek sonuçlarının ve çıktılarının neler olduğunu ortaya koymak amaçlanmıştır.

BÖLÜM I

ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ

1.1. Araştırmanın Konusu

Kore dalgası Hallyu'nun Türkiye'de yaşayan 18 yaş ve üstü gençler üzerinde olan etkileridir. Günümüzde büyük bir kitleyi etkisi altına alan bu dalga'nın K-Pop, K-Drama, K-Food aracılığıyla gençlerin arkadaşlık ilişkileri, aile içi çatışmaları, cinsiyet kimliği, güzellik algıları gibi konulara olan etkisi incelenmiştir.

Hallyu'nun Türkiye'de geniş kitlelere yayılmasının gençler üzerinde oluşturacağı olumlu ve olumsuz etkileri ortaya çıkarmak için böyle bir çalışmaya ihtiyaç duyulduğu düşünülmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı; Hallyu'nun Türkiye'de yaşayan gençler üzerindeki etkilerini tespit edilip, giderek yaygınlaşan bu akımın gençler üzerindeki olumlu ve olumsuz sonuçlarını ortaya koymaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Dünya'da ve Türkiye'de Hallyu etkisinde kalan birçok genç olduğu bilinmektedir. Bu etkinin gençler üzerinde olumlu yanları olduğu kadar olumsuz yanları olacağı da öngörülmektedir. Hallyu'nun gençlerde cinsiyet kimliği, güzellik algısı, aile ve arkadaşlık ilişkilerindeki etkilerinin görünür kılınması açısından bu araştırmanın önem taşıdığı düşünülmektedir.

1.4. Araştırmanın Sayıltıları

Bu araştırmada kabul edilen sayıltılar şunlardır:

Hallyu'nun Türkiye'de gençler üzerindeki olumlu ve olumsuz etkileri hakkında bilgi verecektir.

Elde edilen bu fikir ile Türk gençlerinin hayatında meydana gelen olumlu ve olumsuz sonuçların açıklığa kavuşması varsayılmaktadır.

Araştırmada Türkiye'de yaşayan gençlerden geçerli ve güvenli bilgi alınacağı varsayılmaktadır.

1.5. Araştırma Soruları

- Hallyu hayranlarının hayatlarında Kore popüler kültürünün etkileri nelerdir?
- Hallyu, Türk gençlerinin güzellik algısını nasıl etkiliyor?
- Kore hayranlığı gençlerin arkadaş ilişkilerinde nasıl bir rol oynuyor?
- Kore hayranlığının Türkiye'deki gençlerin cinsiyet algısı üzerinde nasıl bir etkisi var? Hallyu'nun nötr cinsiyet üzerinde bir etkisi var mı?
- Kore hayranlığı aile ilişkilerini nasıl etkiliyor?
- Hallyu, hayranları Türkiye-Kore ilişkilerini merak edip öğreniyor mu?

BÖLÜM II

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

2.1. Araştırmanın Modeli

Nitel araştırma, disiplinler arasında bütüncül bir bakış açısını temel alarak araştırmaya yorumlayıcı bir bakış açısıyla ele alan bir yöntemdir. Hakkında araştırma yapılan olgular kendi çevresinde ele alınarak, araştırmacılar tarafından yorumlanmaktadır (Altunışık ve Diğerleri, 2010, s.302).

Nitel veri toplama araçlarının pek çok türü bulunmaktadır. Sosyal hizmet araştırmalarında dört temel veri toplama metodu vardır. Bu veri toplama metotları; bireysel görüşmeler, odak grup görüşmeleri, gözlem ve mevcut kayıtları taramadır (Krysik, Finn, 2015, s.193).

Nitel araştırma metotlarından en fazla kullanılanı görüşmedir. Görüşme sayesinde insanların hayata bakış açıları, duyguları kolayca anlaşılabilir (Bogdan ve Biklen, 1992).

Nitel araştırmadaki görüşme yöntemleri, nicel araştırmadaki görüşme yöntemlerinden farklıdır. Nitel araştırmadaki sorulara, nicel araştırmada olduğu gibi katılımcıların cevaplarını belli sayıda verilmiş olan cevaplardan seçmesi istenilmez. Nitel araştırma yöntemi kullanılarak, araştırmaya katılan katılımcıların verdikleri cevaplar sayesinde kişilerin anlam dünyası anlaşılabilir. Katılımcıların yalnızca verdikleri yanıtlar değil, görüşme esnasındaki jest ve mimikleri bize katılımcının o konuyla ilgili düşünceleri hakkında bilgi vermektedir (Krysik, Finn, 2015, s.193).

Görüşme sürecinin, yazılı kaynaklar ve gözlemlerle desteklenmesi araştırmanın güvenilirliğini ve geçerliliğini arttırmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 40-41).

Dolayısıyla bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden derinlemesine görüşme tekniği olan mülakatlar kullanılmıştır. Mülakat esnasında daha derinlemesine görüşme sağlamak için cevaplara göre soruların yeniden şekil alacağı düşünülerek mülakat soruları açık uçlu sorular olarak hazırlanmıştır.

2.1. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma Türkiye'nin çeşitli illerinde (Ankara, Antalya, İstanbul, Samsun) yaşayan 19-26 yaş aralığında olan Hallyu hayranı 10 genç kız ile yapılan görüşmeler sonucu ortaya çıkan veriler ile gerçekleştirilmiştir.

Bu konuyu araştırırken Güney Kore popüler kültürü hayranlarının Hallyu'ya verdikleri anlam, K-Pop'ta kız ve erkek gruplarının algılanma şekli, kültürel uyum ve uyumsuzluk, hayranlarda meydana gelen aidiyetlik duygusu araştırılmak istenmiştir.

Araştırma yapılırken katılımcıların anlam dünyalarına ulaşmak hedeflendiği için birebir görüşme yoluyla mülakat yapılarak veri toplanmıştır.

2.3. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni, Hallyu etkisi altında kalan 19-26 yaş aralığında olan Türk gençleridir. Katılımcılarımızı, biri üniversite hazırlık sürecinde, altısı lisans öğrencisi, üçü lisans mezunu olmak üzere 10 genç kız oluşturmaktadır. Katılımcılarımızın Hallyu ile tanışmalarının 9-20 yaş aralığında olduğu gözlemlenmiş olup, ortalama 8 yıldır bu kültüre hayranlık duydukları sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmamız için erkek katılımcı bulamamamız nedeniyle araştırmamız kadınları kapsamaktadır.

2.4. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada makale, tez çalışmaları, Kore hayranları, dergiler, Hallyu ile ilgili internet siteleri, haber siteleri, Kore etkisi ve popüler kültür kitapları ve Hallyu etkisinde kalmış Türkiye'de yaşayan gençlerle yapılacak olan mülakatlardan veri toplanmıştır. Veri

toplama sürecinde mülakatlarda katılımcılara yarı-yapılandırılmış ve standartlaştırılmış açık uçlu sorular yöneltilmiştir.

2.5. Veri Toplama Süreci

Bu araştırmayı yapmak amacıyla 2019/2020 Güz yarıyılı boyunca literatür taraması yapılmıştır.

2019/2020 Bahar yarıyılı boyunca ise literatür taramasının yanında katılımcılarla derinlemesine görüşmeler yapılarak elde edilen veriler ile bir sonuca ulaşılmıştır.

2.6. Verilerin İşlenmesi ve Değerlendirilmesi

Hallyu'nun Türk gençleri üzerinde olumlu ve olumsuz etkilerine ve günümüzde popülerlik kazanan bu akımın gençlerin sosyal hayatına ve ilişkilerine etkisi hakkında sonuçlara ulaşabilmenin en etkili yolu Kore kültürü ile yakından ilgilenen Türk gençlerinden veri toplamak ile mümkündür. Bu nedenle araştırma boyunca Kore kültürü ile yakından ilgilenen Türk gençleri ile mülakatlar yapılmıştır.

Toplanan verilerden çıkarılan sonuç ile Hallyu'nun Türk gençleri üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerine ulaşılmıştır.

2.7. Süreç ve Olanaklar

Araştırma 2019/2020 akademik yılında yapılmıştır.

BÖLÜM III

LİTERATÜR VE KAVRAMSAL ÇERÇEVE

3.1. Kültür Nedir?

Bir toplumun temel taşı olan kültür, geçmişten günümüze kadar bireylerin ihtiyaçlarına göre şekillenmiştir. Bu nedenle ihtiyaçlara getirilen çözüm yolları kültür olarak adlandırılmaktadır (Coşgun 2012, 839).

Kültür, belirli bir zamanda ve coğrafyada yaşayan insanların dilini, dinini, ırkını, manevi değerlerini, görgü kurallarını, sosyal yaşamını barındıran manevi değerlerin bütünüdür. Bir milletin kendine ait olan dil, din, ahlak, ekonomi ve bilimin uyumlu bir bütünü olan kültür, zamana bağlı olarak değişkenlik gösterebilmektedir. Kültürsüz bir toplum olmayacağından ötürü en ilkelinden en modernine tüm toplumların kendi kültürleri mevcuttur (Tathlıoğlu 2000, 2).

3.2. Alt Kültür Kavramı

Alt kültür kavramı, kendine özgü davranışlara sahip olmakla birlikte yaşanan kültürün normlarına belli oranda uyum sağlayan toplulukları tanımlamak için kullanılmaktadır. Alt kültür grupları orta değerler etrafında oluşabilir, aynı zamanda din, bölgesel, yöresel veya etnik gruplar gibi azınlık gruplarından da oluşabilmektedir (Tanrıkulu 2015, 476).

Alt kültür tam olarak kültür dışında, kültür karşısında değerlendirilemez fakat bilinçli bir karşı durma halinde bu durum söz konusu olabilir. Bu doğrultuda “kimlik” ve “farklılık” terimleri alt kültür kavramını anlamada önemlidir. Zaman zaman alt kültür grupları toplum tarafından toplum dışında görülebilse de alt kültürün oluştuğu yer içinde yaşanan toplum ve onun kültürüdür. Bu sebeple de alt kültür gruplarının bir şekilde yaşadığı toplumun normlarıyla bağlı olduğu söylenmektedir (Aslan, 2013).

Sosyoloji literatüründe ise alt kültür kavramını ilk defa 1947’de M. Gordon ve McLung Lee kullanmıştır. “Ulusal kültürün bir alt uygulaması” olarak bu kavramı kullanmışlardır (Yaman 2016, 57; Brake 1980, 5; Livesey 2007, 2).

Alt kültür kavramı birçok değişim geçirmiştir. Bu doğrultuda alt kültür, farklı tanımlamalara sahiptir; kimi sosyologlar alt kültürü içinde yaşanan toplumda din, gelenek, ortak değerler, normlar gibi açılardan farklı olan ve toplumdaki farklılaşan bir grup kültürü olarak kabul etmiştir. Kimi sosyologlar/sosyal bilimciler ise gençlik alt kültürü üzerinden değerlendirerek alt kültürü geniş kitleleri etkileyen bir kavram olarak tartışmışlardır (Yaman 2016, 58; Kızılcılık ve Erjem 1992, 25-26; Doğan 1993, 107-129).

Gençlik alt kültürünün kendine özgü hayat tarzı, değerleri, kuralları ve davranışları olan ve bu şekilde sosyalleşen gruplar olduğunu söyleyen Giddens, gençlik alt kültür gruplarını yetişkin toplumdaki ayrı olarak değerlendirmiştir ve bu durumun gençlik ve yetişkinlik arasında olan uçurum ve kuşaklararası çatışmaya karşılık geldiğini belirtmiştir (Yaman 2016, 57; Giddens 1995, 135) (Tanrıkulu 2015, 476; Özkalp 1994, 78).

3.3. Popüler Kültür

Orta Çağ’da “halk” anlamına gelen *popüler* kavramı günümüzde “sevilen ve seçilen” anlamlarına gelmektedir (Güngör, 1999, s.18). Popüler kavramı baz alınarak popüler kültür kavramı da “halk” olarak tanımlanabilmektedir. Oysa ki popüler kültür, yönetici sınıfın halk için ürettiği şeylerdir (Alemdar ve Erdoğan 1994, 110).

Popüler kültür, bir toplumda geniş bir alana yayılmış inançları, pratikleri ve bunların sonucu olarak meydana gelmiş ürünleri kastetmektedir (Mukerji ve Michael, 1991). İlk olarak Amerika’da tartışılmaya başlanan bu kavram üst sınıfın kültürüne karşıt olarak halkın kültürünü karşılamak amacıyla ortaya çıkmıştır. Kapitalist değişimin en hızlı şekilde yayıldığı ülkelerden biri de Amerika’dır. Kapitalist sistemin pek çok sektöre yayılmasından dolayı, popüler kültür kavramı da Amerika’da yaygınlık göstermeye başlamıştır (Bünyamin, 2009).

Popüler kültür, kapitalist olarak mal üretme, dağıtma ve pazarlamaya dayanan bir kültür şeklidir (Erdoğan, 2004). Popüler kültür için önce tüketim sahası oluşturulur. Bunun

ardından ürünler piyasaya sunulur. Özetle popüler kültür kendi kendini ihtiyaç haline getirmektedir. Popüler kültür ürünleri aslında topluma dayatılmış olsa da, topluma sunulmuş olan ve tüketimi insanların tercihine bırakılmış bir değer olarak gösterilmektedir. Popüler kültür ürünleri bireylerde geçici olarak bir haz vererek insanları bağımlı hale getirmektedir. Bunu devamlı hale getirmek için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan yönetici sınıf, insanların bağımlılığını sürdürmek adına reklamlar ve kampanyalardan fazlasıyla yararlanmaktadır. Popüler kültürün asıl gayesi bireyleri tüketime teşvik edip, bağımlı hale getirmektir (Coşgun 2012, 841).

Çabuk kullanım ve hızlı tüketimi esas alan popüler kültür ürünlerinde sürekli bir değişim söz konusudur. Popüler tüketim ürünlerinin yaygınlaşması ve insanların bağımlı hale gelmesi, bireylerde tek tipleşmeye yol açmaktadır. Popüler kültür ürünlerinin piyasaya sunulmasıyla birlikte insanlar “ihtiyaç” kavramını göz ardı ederek tüketmeye başlar. Burada ise ihtiyaç ile gereksiz arasındaki sınır ortadan kaldırılmaya çalışılarak bireyler tüketime dahil edilmektedirler. Bunun en basit örneği olarak “iki al, bir öde” kampanyaları gösterilebilmektedir. Aynı anda, aynı ürünün tüketiciye sunulmasının ardındaki amaç ikinci ürünün tüketiciye dayatılmasıdır. Gerekliğinde kullanırsın mantığıyla satılan bu ürünlerin hemen ardından piyasaya başka bir ürün sunularak ilk ürünün modası geçmiş olarak gösterilmektedir. Yeni sezon ürünleri, bu yılın modası, indirimler, kampanyalar bu süreci hızlandırarak tüketimi sürekli hale getirmektedir (Coşgun 2012, 842).

3.4. Gençlik Nedir?

Tarihte de günümüzde de toplumdan topluma yaş kavramı farklılaşmaktadır. Her toplumun kendi yaş süreçleri ve yaş dönemi tanımlamaları vardır. (Neyzi 2001; Bucholtz 2002, Durham, 2000). Gençlik dönemi de bu “yaş” dönemlerinden biridir. Gençliğin toplumda bir grup olarak kabul edildiği sosyoloji, psikoloji ve tarih alanlarındaki çalışmalarla birlikte görülmektedir (Neyzi, 2001; Gillis 1974, Steedman 1995).

Gençlik kavramını bu alanlardan sosyoloji, psikoloji ve tarih üzerinden açıklarsak, gençlik sosyolojinin alt başlığı olan gençlik sosyolojisinin içinde değerlendirilmektedir. Burada gençlik, tarihsel ve kültürel olarak değişimlerden geçer ve sosyal olarak devamlı var

olan bir süreçtir. Bu halde genç, geçiş döneminde bir insan olarak tanımlanmaktadır (Yaman 2016, 36).

Bu doğrultuda gençlik dönemi çocukluk ve yetişkinlik arasında bir yerde olup burada gencin karakteri özgürlük ve bağımsızlık, bağılıktan bağımsızlığa bir geçiş olarak değerlendirilmekte ve karakter gelişimini yaşadığı bir dönem olarak tanımlanmaktadır (Yaman 2016, 36; Bilton, Bonnett ve Jones 2008, 81; Doğan 1998, 385; Tezcan 1993, 134; Armağan 2004, 6).

Sosyolojik yaklaşımda ergenlik, toplumsal yapı ve kültürün etkisi altında kalman bir süreç olarak değerlendirilmektedir ve genç ergenlikte sosyalleşme sürecinin içerisinde. Bu noktada gençlik sosyolojisi ergenlik dönemindeki sosyalleşme sürecini, gencin toplum içinde yaşadığı zorlukları ve üstlenilen rolleri ve bu rollerdeki değişimleri inceleyerek bunların ergen üzerindeki etkilerini tartışmaktadır (Yaman 2016, 45).

Tarihsel açıdan ise gençlik, içinde bulunduğu toplumun değişimlerinde aktif rol oynayan, bazen olaylara yön vererek toplumun gelişmesinde rol üstlenen bir toplumsal grup olarak kabul edilmektedir (Yaman 2016, 36; Armağan 2004, 5; Gürses ve Gürses 1997, 48-49; Encyclopedia of Sociology 1974, 314).

Günümüzde kullandığımız gençlik kavramı, Endüstri Devriminin sonrasında ortaya çıkmıştır. Endüstri Devrimi öncesi dönemde çocukların yetişkinliğe geçiş döneminin çok kısa sürdüğü yapılan araştırmalarda görülmüştür (Yaman 2016, 38). Bugün ise gençlik dönemi ergenlik dönemini de kapsayarak kısa denilemeyecek şekilde çocukluktan yetişkinliğe geçiş süreci olarak karşımıza çıkmaktadır.

Psikolojide ergenlik dönemi, “kriz dönemi” olarak kabul edilmekle beraber bireyin ruhsal olarak değişimi şeklinde tanımlanmaktadır. Gençlik de aynı şekilde çocukluk döneminden yetişkinliğe geçilen bir dönem olmakla beraber ergenlikten farklı olarak ruhun gelişmesi, kendi kendine yetmesi dolayısıyla da bireyi yetişkinliğe hazırlayan bir dönem olarak kabul edilmektedir (Yaman 2016, 47; Şemin 1984, 6; Burcu 1998, 113; Yörükoğlu 2008, 375, Kuper ve Kuper 2003, 4; Encyclopedia of Sociology 1974, 2, 374; Jary ve Jary 1991, 6, Johnson 1995, 2).

Erikson'un ergenlik dönemi tanımı kimlik üzerinden olmuştur. Erikson'un psikososyal gelişim evrelerinden 5. evre olan "kimlik kazanımına karşı kimlik karmaşası" evresinde genç bu dönemi başarılı bir şekilde geçirirse "kimlik duygusu" kazanır, başarılı geçiremez ise "kimlik karmaşası"na düşer. Kimlik oluşumunun "kültürel geçmiş" ve "kişinin geçmişi"nin birleşimiyle olduğunu söyleyen Erikson, ergenin bu şekilde toplumda bir yer edindiğini ifade etmektedir (Gürses, Kılavuz, 2011, 157: Yaman 2016, 48).

Ergenlik döneminin hangi yaş aralığını kapsadığıyla ilgili psikolojide farklı görüşler bulunmaktadır. Kimi görüş 14-24 yaş aralığını gençlik dönemi olarak kabul ederken 12-21, 12-22, 12-20 gibi çeşitli yaş aralığını kabul edenler de vardır. Türkiye'de gençlik döneminin hangi yaş aralığını kapsadığına dair ise 1963'den bugüne Kalkınma Planları'nda farklı yaş aralıkları belirtilmiştir. I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda herhangi bir yaş aralığı olmamakla beraber II. Beş yıllık Kalkınma Planı'nda 14-24, III. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda 14-22, IV. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda 12-24, V. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda 12-24, VI ve VII. Beş Yıllık Kalkınma Planları'nda 15-24 olarak, VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda ise 19-24 olarak belirtilmektedir (Yaman 2016, 53).

3.5. Hallyu'nun Dünyaya Yayılışı ve Etkileri

Yerel olan bazı kültürler teknolojinin gelişimi, internetin yayılması ve sosyal medya ile birlikte küresel kültürlere dönüşmektedirler. Bu küresele geçme aşamasında önce bir popüler kültür oluşturmaktadırlar. Güney Kore'de oluşturulan bu popüler kültüre "Hallyu" yani "Güney Kore akımı" adını konulmaktadır (Fırat 2017, 62).

"Hallyu" kelimesini ilk kez 1990'da Çin medyası Kore popüler kültürünü anlatmak için kullanmıştır. Kelime Çince'de iki kısımdan oluşmaktadır. İlki "Han" sözcüğü olup Kore anlamı taşır, ikincisi ise akım anlamına gelmektedir. Birleştiğinde "Kore Akımı" anlamını oluşturur (Binark 2018, 75). Bu akım dizi, film, müzik, dijital oyun ve animasyon gibi alanları içerir ve iki dalgadan oluşmaktadır.

3.5.1 Birinci Kore Dalgası

İlk dalga, televizyon dizileri aracılığıyla Çin, Japonya, Tayland gibi Asya ülkelerinde ortaya çıkmıştır. Bu dalga hükümetin sansür yasalarını kaldırması ile birlikte tüm eğlence sektörüne önemli özgürlükler verilmesine sebep olmuştur. Bunun sonucunda 1990'lı yıllarda ortaya çıkan bu dalga 2008'e kadar sürmüştür. İlk dalga zaman içinde sadece Asya ülkeleri ile sınırlı kalmayıp başka coğrafyalara da yayılmaya başlamıştır. Bunlardan bazıları Avrupa, Ortadoğu ülkeleri, Kuzey Amerika ve Latin Amerika gibi bölgelerdir (Balta 2019, 46-47). İlk olarak dizilerle yayılmaya başlasa da yemek/mutfak, moda ve Korece dil sektörleri ile gelişerek daha da genişlemiştir. Hallyu akımı bu sektörlerle genç yaştaki bireylere yönelik bir popüler olgu olmuştur.

3.5.2 İkinci Kore Dalgası

Hallyu'nun 2000'li yılların sonunda sosyal medya üzerinden yayılmaya başlayan yeni aşaması "Yeni Kore Dalgası" yani "Hallyu 2.0" olarak tanımlanmaktadır. Bu ikinci dalga TV programları, filmler, dijital oyunlar, özellikle K-Pop ve animasyonların olduğu bir kültürü tanımlamaktadır (Balta 2019, 51).

"Hallyu" olgusu K-Pop yıldızlarının hayran kitleleri aracılığıyla sosyal medya platformları üzerinden yayılmıştır. İlk dalganın çekici özelliği Kore dizileri iken ikinci Hallyu dalgasının dikkat çeken özelliği Kore müzikleri ve dansları olmuştur.

İlk dalgada olduğu gibi hükümet desteği ikinci dalga zamanında da Park Geun Hye döneminde yaratıcı ekonomilerin en önemli kültürel üretim alanı olarak görülmesiyle devam etmiştir. K-Pop ve dijital oyunların ilgi çekici olması küresel anlamda yaratıcı bir endüstrinin oluşmasına yol açmıştır. Bu sayede ikinci Hallyu akımı 2007'nin sonlarından bu zamana kadar büyümeye devam etmiştir (Balta 2019, 52).

Yeni Kore Dalgası önceki dalgadan küresel alan bakımından ayrılmaktadır. Hayran kitleleri Asya ile sınırlı kalmayıp Batı'da, özellikle Amerika'da geniş kitlelere ulaşmıştır. Bu

kitlelere sosyal medya, filmler ve diziler, müzik ve dans, TV programları, dijital oyunlar aracılığı ile ulaşmıştır (Balta 2019, 58).

Hallyu yıldızlarının özellikle sosyal medyada (Youtube, VLive, Twitter, Line, Kakao, Instagram vb. mecralarda) yaratıcı içeriklerle aktif olmaları şirketler tarafından beklenmektedir. Ne kadar iyi içerikler üretilirse o içerikleri yaygınlaştırmaları o kadar kolay olur. Bunu da sosyal ağlar yoluyla fan kitlelerinin sayesinde başarabilmektedirler. Örneğin; EXO'nun 2017'de *The War* albümü yayınlandığında Twitter'da dünya gündemine girerek TT (*Trending Topic*) olmuştur. Bir başka örnek, Koreli rap sanatçısı PSY'nin ilginç klibi ile 2012'de Youtube'da yayınlanan *Gangnam Style* şarkısı milyonlarca kişi tarafından tıklanma rekoru kırmıştır (Binark 2019, 132).

Dijitalleşmenin gelişerek küreselleşmeyi her anlamda tetiklemesi ve güçlendirmesi Kore Dalgasının yayılması için önemli bir unsur olmuştur. Hallyu ürettiği içerikler ile dizileri, filmleri, müzikleri ve hükümet destekli politikaları ile dünya üzerinde etkisini sürdürmeye devam etmektedir.

3.6. Hallyu'nun Türkiye'ye Gelişi ve Yayılması

Güney Kore'de bulunan ve yayınlarını İngilizce olarak yapan uydu kanalı Arrirang TV ile TRT'nin 2005 yılında yaptıkları anlaşma sonrasında Türkiye'de ilk Kore dizisi yayınlanmaya başlamıştır. Yapılan literatür taraması sonucunda Türkiye'de yayınlanan ilk Kore dizi olan "*Denizler İmparatoru*" isimli dizinin hem içerik olarak tarihsel konuları barındırdığı hem de yayın saati olarak izleyici kitlesinin televizyon başında olmadığı bir saat seçildiği için beklenen izleme oranına ulaşamadığı öğrenilmiştir (Oh ve Chae 2013, 87). Bunun ardından Türkiye'de ikinci olarak yayınlanan Güney Kore dizisi "*Düşlerimin Prensi*" isimli dizi yaz aylarında yayınlanması nedeniyle öğrenciler tarafından izlenmiş ve beklenen izlenme başarısı elde edilmiştir (Fırat 2017, 69). Yapılan araştırmalardan çıkan sonuç olarak ise Güney Kore dizilerinin ilk izleyici kitlesini gençler oluşturmaktadır. Güney Kore'ye olan ilginin bu sayede başladığı ve gençlerin TRT'nin daha çok Güney Kore dizisi yayınlaması için imza kampanyaları başlattığı bilgisi edinilmiştir. Bunun ardından TRT "*Sarayın*

Rüzgârı”, “*Muhteşem Kraliçe*”, “*Savaşçı*”, “*Büyük Hayaller*” “*Saraydaki Mücevher*”, “*Efsane Prenses*”, “*Tacir*”, “*Sarayın İncisi*”, “*Prensesin Şarkısı*”, “*Kral Doktor*”, ve “*Yaban Gülü*” isimli dizileri yayınlamıştır.

TRT’nin “*Yaban Gülü*” isimli diziyi yayınlamasından sonra, Türkiye’de bulunan izleyici kitlesinin Güney Kore dizilerine olan merakı artmış olup yalnızca dizilere duyulan merakın yanı sıra Güney Kore’ye ait olan müzik, kültür, moda, yemek, dil ve ürünlere de ilginin başladığı öğrenilmiştir.

Güney Kore’ye olan ilginin giderek artmasını fırsat olarak gören Türk özel TV kanalları Güney Kore dizilerini Türkiye’ye uyarlamaya başlamışlardır. Uyarlanan bu diziler ile birlikte Hallyu, Türkiye’de etkisinin göstermeye devam etmiştir (Fırat 2017, 70).

Güney Koreli gençlerin interneti çok fazla kullanması *Hallyu’nun* küresel olarak yayılmasını kolaylaştırmıştır (Dator ve Seo 2004, 37-38). Türk gençleri arasında da TV izlemek yerine sosyal medya ve internet kullanımının artması da Hallyu’nun Türkiye’de yayılmasını hızlandıran oldukça önemli bir faktörler olarak görülmektedir.

“*Denizler İmparatoru*” yayımlandığı dönemde beklenen başarıya ulaşamamış olmasına rağmen Türkiye’de Kore dalgasının temellerini oluşturmuş ve 2007 yılının Ocak ayında Türkiye’nin en büyük Kore fan sayfası olan “*Korea-Fans*”ın¹ kurulmasını sağlamıştır (Çizmeci Ümit 2018, 327). Korea-Fans’ın ardından hayranlar tarafından Kore’ye dair magazin ve güncel haberlerin bulunduğu ya da Kore ürünlerinin satışının yapıldığı çeşitli fan sayfaları kurulmuştur. Bunlardan bazıları “*KoreZin*”², “*Netizen Turkey*”³, “*Koreye Dair*”⁴, “*Kore Fanzin*”⁵ adlı sayfalardır.

Hallyu’nun, Avrupa ülkeleri için yeni bir olgu olmasına karşılık Türkiye’de *Hallyu* büyük etkilere sahip olan bir akım haline gelmiştir. Yapılan literatür taraması sonucunda Hallyu’nun Türkiye’de bu kadar etkili olmasının nedenlerinden biri olarak da iki ülkenin geçmişte kurdukları tarihsel bağlar örnek gösterilebilir. İlk olarak iki ülkede Altay soyundan gelmiş olması daha sonrasında ise Türkiye, 1950 yılına Kore Savaşı’na asker gönderip çok

¹ <http://www.korea-fans.com/>

² <https://www.korezin.com/>

³ <https://netizenturkey.net/>

⁴ <http://koreyedair.com/>

⁵ <http://www.korefanzin.com/>

sayıda şehit vermiş olması nedeniyle iki ülke arasındaki dostluk ilişkilerini kuvvetlendirmiş ve bu ilişki yerel halk tarafından da benimsenmiştir. Bunun sonucunda ise Kore ve Türkiye birbirine duygusal anlamda benzer ülkeler haline gelmiştir (Çizmeçi Ümit 2018, 327). Türkiye, geçmişten itibaren yenilikçi olarak ilerleme kaydederken, kendi kültürel değerlerini geride bırakmaktan kaçınmıştır. Bu nedenle de Batı ve Asya'nın kültürel değerlerini harmanlayan Hallyu'yu kendine yakın hissetmiştir (Fırat 2017, 70).

Hallyu, dizilerinde ve filmlerinde de bunu ortaya koymuş olup Kore dizileri, Batı ülkeleri tarafından farklı yorumlanırken, Türk izleyici kitlesi tarafından farklı yorumlanmaktadır. Kore dizilerinde bulunan kadın rolleri kamusal alanda olsalar bile ailesine ve evine bağlı modeller olmasından dolayı Batı tarafından yadırganırken, bu durum Türkler tarafından normal karşılanmakta ve bağ kurularak izlenmektedir (Yıldız 2017, 24). Bu duruma karşıt olarak ortaya çıkan bir sonuca göre ise İslam ülkelerinde yapılan bir araştırmaya göre *Hallyu* ürünlerinin İslami kültürde bastırıldığı iddia edilen kadınlara bir umut ışığı olduğu öne sürülmektedir (Oh I. 2017, 248). Ayrıca Kore dizilerinin, insanların izledikten sonra mutlu hissetmeleri açısından iyileştirici bir özelliğinin olduğunun iddia edildiği ve bu durumun dizilerin Türkler tarafından tercih edilme nedenlerinden biri sayıldığı yapılan literatür taramasında öğrenilmiş ve araştırmamıza katılan katılımcılar tarafından da desteklenmiştir.

3.7. Anti-Hallyu Dalgası ve Türkiye'deki Yansımaları

K-Drama'nın Doğu Asya ülkelerinde izlenmeye ve insanlarda saç şekilleri, giyim tarzı değiştirme gibi etkilerde bulunmasıyla Doğu Asya ülkelerinde Hallyu eleştirileri de baş göstermiştir. Hallyu, küresel çapta yayılmaya başlayınca benzer eleştiriler Doğu Asya dışına çıkıp dünya genelinde de yapılmaya başlamıştır. Bu doğrultuda Hallyu'nun etkisinin yoğun hissedildiği yerlerde Anti-Hallyu da kendisini göstermiştir denilebilir.

Türkiye'de Anti-Hallyu dalgasının ilk eleştirisi K-Pop grupları üzerinden yapılmış olup Gazeteci Mehmet Ali ÖNEL, Beyaz TV'de katıldığı bir programda K-Pop'un, fanların/dinleyicilerin üzerinde cinsiyetsizleştirme politikası uyguladığını iddia etmiştir. Bu iddiasını BTS grubunun fotoğraflarını kullanarak desteklemiştir (Asa 2019, 72). Anti-Hallyu savunucuları, erkek idollerin makyaj yapması, kadın gibi bir görünümüne olduklarını örnek

göstererek iddialarını desteklemişler ve nötr cinsiyet, üçüncü cinsiyet kavramlarını kullanmışlardır.⁶

İlk eleştiriden sonra, nötr cinsiyet kavramını kullanarak idolleri hedef alan paylaşımlar yapan ve sosyal medyada oldukça takipçiye sahip olan USMED (Uluslararası Sosyal Medya Derneği) başkanı Said ERCAN, fanlardan gelen ve gelmeye devam eden tepki mesajlarına rağmen Twitter ve Instagram hesapları üzerinden Hallyu ve K-Pop eleştirilerine devam etmektedir. Türkiye’de Anti-Hallyu eleştirileri K-Pop üzerinden başlamış ve K-Pop üzerinden devam etmektedir.

⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=euuqKSlaf4&t=72s>

BÖLÜM IV

BULGULAR VE DEĞERLENDİRME

4.1. Hallyu'nun Kore Hayranları Arasında Güzellik Algısına Etkisi

Güney Kore, ünlüleri ikon yapma ve estetik güzelliği yayma amaçlı politikalar izleyerek rüya toplumu yani her şeyin iyi, güzel görüldüğü bir ulus olma yolunda ilerlemektedir. Bu politikalar dizi, film, müzik, moda, kozmetik gibi ürünlerle Kore kültürünü bağdaştırarak büyüme amaçlar (Çizmeci Ümit 2018, 320). Hükümetler bu politikaları şirketler aracılığı ile özellikle medya üzerinden “gösteri” kavramını kullanarak oluşturmaya çalışmışlardır.

Araştırmamıza katılan Ezgi isimli katılımcımız şirketlerin güzellik konusunda başrol oynadığını şu sözlerle dile getirmektedir:

“...orada her şey şirketler üzerinden yürüyor ve şirketlerin içerisinde de bir şirket sahibi var çok üstte çok zengin. Böyle potansiyel gördüğü insanları kendi şirketine alıyor. Bir şirketin içerisinde makyajcısı, anlaşmalı olduğu estetik doktorları, dans koçları, ses koçları ve her şey var ve sen sanki bu şirketin içerisine dönüşüm yaşamak için giriyorsun gibi. Yani giriyorsun ve oradan mükemmel olarak çıkman gerekiyor...”

Dış güzellik o kadar önemli bir mesele ki iş başvurularında bile bireylerin karşısına çıkabiliyor. Ezgi bu durumu şöyle ifade ediyor:

“...işte şirketlere başvururken birçok ülkede CV'ne fotoğraf eklemek zorunda değilken. Kore'deyken eklemek zorundasın, güzel olup olmadığını görmek için...”

Estetik konusu bazı dizilere de konu olmuştur. Ezgi estetikli olmak ve olmamak konusunda bir diziden bahsetmektedir:

“...My Id Is Gangnam Beauty diye bir dizi vardı onunla ilgili. Kız mesela asla kabul görmediği için çok büyük bir estetik ameliyat geçiriyor. Bambaşka bir insan

oluyor ama bu seferde estetik geçirdiği için ve estetik geçirdiği belli olduğu için Kore’de estetik geçirdiği belli olan insanlara Gangnam miin diyorlar yani Gangnam güzeli. O yüzden de bu sefer o şekilde damgalanmaya başlıyorlar. İki türlü de insanlara yaranamıyorsun. Ya doğar doğmaz güzel doğman gerekiyor genetik ya da bu hayatı yarım yaşıyorsun gibi bir şey Kore’de...”

Hallyu ünlülerinin, evrensel bir güzellik anlayışı ile kendi kültürlerini yaymaları amaçlandığı için Güney Kore’de estetik sektörü gelişmiştir. Son yıllarda kadın ve erkek imajlarında büyük değişikliklere gidilmiştir. İffetli kız imajında masumluk ön plana çıkar ve kadınlarının fiziksel bakımından zarif, gösterişsiz, takıntılı haline gelen zayıf beden ve V yüz hatlarına sahip olmaları beklenmektedir (Asa 2019, 52). Bu görünüşe sahip olmak isteyen ünlüler, estetik ameliyatları çare olarak görmektedirler.

Ayla şirketlerin seçtiği ve ünlenecek kişiler söz konusu olduğunda birtakım kriterler kullanıldığını ileri sürdü:

“... Güzel olacaksın işte yüzün küçük olacak beyaz tenli olacaksın gözlerin büyük olacak. Ünlülerde otomatik olarak güzel bulunmak için bu kriterlere uyum sağlamaya çalışıyorlar ve bu kriterlere uyanlar güzel bulunduğu için ünlü oluyor zaten...”

Ezgi, idol denilen kadın ünlü imajında kıyafetlerin rolünün altını çizmiştir:

“...Çok kısa etek giyseler bile göğüs dekolteli çok bir şey giyilmez yani idoller. Giyseler de çok büyük ihtimalle nefret yorumlarına maruz kalırlar. Onun dışında daha tatlı bir profil çiziyorlar yani kıyafetleri o kadar da çekici, kadınsı olmaktan ziyade daha tatlı kadınsı oluyor...”

Melike, kültürü yaymak için güzelliğe ihtiyaç duymak istediklerini bu sözlerle ifade etmiştir:

“...Ekranada güzel gözükmek adına ekstra çaba sarf ettiklerini ve bu kültürü dünyaya yaymak adına güzel yüzlere ihtiyaç duyduklarını düşünüyorum...”

Psikoloji öğrencisi olan Ezgi ise erkeklerin güzellik anlayışını şu şekilde ifade etmiştir:

“...Erkeklerin ki de işte batıdaki veya bizdeki gibi o kadar erkeksi olmasa da çiçekli, pembe vs. ya da çok daha dar ve kısa pantolonlar giyebiliyorlar. Daha uzun ve daha bakımlı saçlar. Daha çok boyatıyorlar saçlarını. Erkeklerde yine makyaj olayı var. Kaş çok önemli. Korelilerin çoğunun kaş çıkmadığı için hiç makyaj yapmayanlar bile mutlaka kaşlarını dolduruyor...”

Güney Kore toplumu bir kişinin yüz özelliklerinden yola çıkarak, o kişinin statüsünde, ilişkilerinde talihli ve şanslı olacağına inanmaktadırlar (Asa 2019, 67). Bu nedenle birçok alanda dış güzelliğe bakılarak seçim yapılır ve değer kazandırılır.

Ceyda bu algıyı şu şekilde ifade etmiştir:

“...Kore’de öyle bir algı var. Güzel doğarsa ömrü boyunca işi rast gidecek. İyi bir işi olacak ve iyi bir eşi olacak tarzında böyle bir anlayış...”

Hallyu akımının Güney Kore de başlayıp küresel anlamda diğer ülkelere yayılarak büyümesi birçok hayran kitlesinin oluşmasına sebebiyet vermiştir. Hayran kitleleri genellikle dizilerdeki oyuncuların ya da şarkıcıların, dansçıların fiziksel çekicilikleri, giydiği kıyafetlerden, saç ve makyajlarından, imajlarından etkilenirler. Onlar gibi görünebilmek adına para harcamaktan çekinmeyebilirler. Yaptığımız görüşmelerde Koreli idollerin makyaj tonları, cilt pürüzsüzlüğü, zayıf olmaları, göz şekilleri gibi özelliklerin örnek alındığı ortaya çıkmıştır. Bu durum görüşmecilerin tüketim alışkanlıklarını da etkilemektedir. Örneğin Esra makyaj yapma şeklini değiştirmiştir:

“... Eskiden çok ağır makyaj yaparken şimdi sanki makyaj yokmuş gibi hafif makyajlar yapıyorum...”

24 yaşında olan Ece cildi için bazı kozmetik ürünler aldığını dile getirmiştir:

“...Korelilerin ciltlerinin pürüzsüz görünmesine hayran kalmıştım. Hayran kalmamak elde değil. Bu yüzden maske ve birkaç kozmetik ürünü almıştım...”

Ceyda aldığı ürünlerin Kore’ye ait olmasına dikkat ettiğini, kullanışlı ve renkli olduğu için tercih ettiğini belirtti:

“...Evet mağazalarına gidiyorum. Mumuso, Miniso. Doğu Asya ürünleri. Kore, Japon, Çin olsun bunları alıyorum. Ama spesifik Kore olsa bir yer oraya da net giderim. Alıyoruz, takip ediyoruz yeni ürün gelmiş mi bakıyoruz. Kore malı olması yeterli. Kıyafet, çanta, makyaj süngeri, askılık alıyorum. Maskelerini alırım. Maskelerin çoğu Kore’ye ait zaten. Orada ne varsa hepsini kullanmaya çalışıyorum. Sebebi de daha renkli ve daha kullanışlı olduğunu düşünüyorum ve daha göz zevkime uygun...”

Foto 1. Güney Kore kozmetik ürünleri

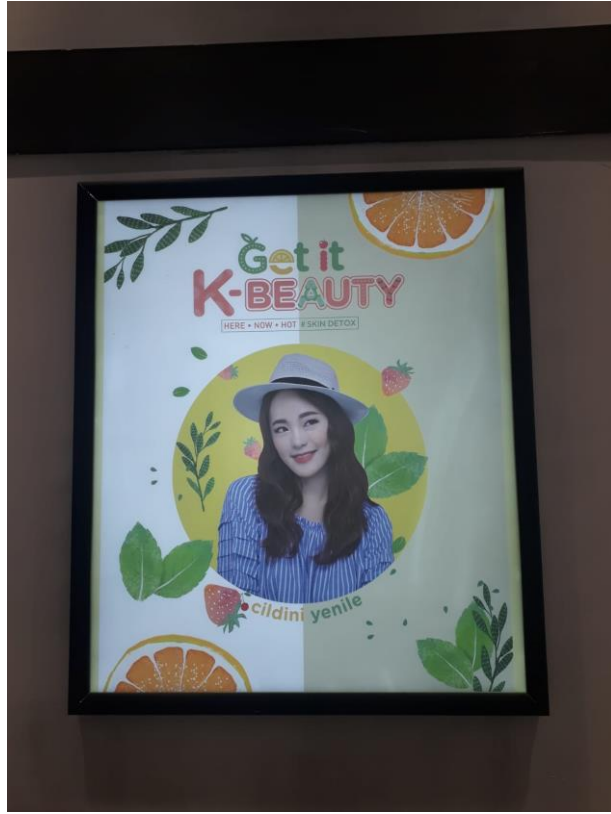

Foto 2. Güney Kore kozmetiğinin adı: K-Beauty

Foto 3. Güney Kore ürünü cilt bakım maskeleri

Bazı hayran kitleleri ünlülere benzemek ya da onlar gibi güzel olabilmek için büyük hırslara girebilmektedirler. Ayla kendisine olan etkisini şu şekilde gözlemlemiştir:

“...Güney Kore’deki kişileri gördükten sonra bu konuda isteğim biraz daha hırsla dönüştü. Neden benim sivilcem var neden böyle oluyor gibi. Benimde güzel bir cildim olmalı gibi bu konuda biraz daha adım attığım oldu, çok kilolu olmamama rağmen mesela onlar çok zayıf oldukları için bende daha zayıf olmak istediğim zamanlar oluyor. Bunu fark ettiğim de kendime dur demeye çalışıyorum ama ister istemez bir etkisi olduğunu fark ediyorum...”

20 yaşında olan Ceyda isimli katılımcımız da ameliyata başvurma istekliliği gözlemlenmiştir:

“...elimde olsa gözlerimi çektiririm yani o kadar. Badem göz ameliyatı yaptırırm günah olmasa...”

Bu etkinin her hayranda ortaya çıktığını ifade edemeyiz. Bazı hayranlar da bu tarz etkilenmeler görülmeyebilir. Kendi tarzlarını oluşturmuş ya da dini kurallardan ötürü bu modayı takip etme gereği duymayabilirler. Araştırmamıza katılanların büyük çoğunluğu etkilendiklerini dile getirirken Hande etkilenmediğini şu sözler ile ifade etmiştir:

“...Hayır benim hayatıma bir etkisi olmadı. Zaten giyim tarzı olarak çok farklıyız yani ben dinimin gerektirdiği biçimde giyinmeye çalışıyorum. Ve makyaj da yapmıyorum...”

Dizi, film, müzik, moda, kozmetik gibi sektörler sosyal ağlar aracılığı ile Hallyu akımını Türkiye’de yaygınlaşmasında roller oynamaktadır. Hallyu’nun yayılması ile iki ülke arasında etkileşimli bir kültürel ilişki oluşmuştur (Oh ve Chae 2013, 77). Bu etkileşimle birlikte güzellik olgusu iki ülke arasında bazı benzerlik ve farklılıklara sebebiyet vermiştir. Araştırmamızda benzerlik açısından bir sonucu varılmamıştır. Ancak farklı olduğu konusunda katılımcılarımızın tümü aynı fikirdedir. Örneğin Şura güzelliğin her iki ülke için nasıl farklılaştığını şu sözlerle ifade ediyor:

“...Çok fark var. Sarı saç, mavi göz bizde güzellik demektir. Kore’de öyle değil. Kore’de açık ten, orantılı vücut, parlayan cilt arıyorlar. Bizde Türk kadını balık

etlidir, balık etli olmak güzel bir şey değildir, büyük göğüslü olmak güzel değildir Koreliler için...”

Gizem’in bu farklılığa bakış açısı Türkiye’nin çok çeşitli kültürlere sahip oluşu yönünden olmuş:

“...Şöyle farklılıkları var Uzakdoğu ülkelerinin birçoğunda yüz beyaz pürüzsüz sade makyaj gibi gözüküyor. Mesela bizim ülkemizde 60 kilo bile çok ortalama bir kilo iken onların ülkesinde güzel olabilmek için çok zayıf olmak gerekiyor. Bizim ülkemizde de bu tarz insanlar var ama bizim ülkemiz çok çeşitli kültürlere sahip olduğu için her çeşit insana sahibiz. O yüzden pek benzediğimizi düşünmüyorum uzak doğu ülkeleri çok farklı bir kültüre sahip bence...”

Ezgi, Türk bir ünlü ile Koreli bir ünlünün karşılaştırmasını yaparak güzelliğin her iki ülke için farklılaştığını şöyle ifade etmektedir:

“...Türk ünlülerini düşün bir Hadiseyle Blacpinkteki bi kişiyi kıyasladığımda Hadise sanki onlardan bir 20 yaş daha büyükmüş gibi duruyor. Daha kadınsı işte ve tek bir profile var mesela Hadise’nin oturuyor işte o ses Türkiye’de jüri yapıyor. Kore’deki kızlar birazcık daha farklı farklı yönlerde kendilerini gösteriyorlar falan. Kıyafet açısından yine dediğim gibi Hadise böyle, sürekli Hadise üzerinden kıyaslıyorum ama, mesela daha gece kıyafetleri gibi işte elbise, dar elbiseler falan giyiyor. Oradaki kızlar daha böyle konsept konsept mesela kıyafetler giyiyorlar. Daha çok kıyafetle öne çıkıyorlar. Makyajları daha böyle genç makyajları yapıyorlar. Türkiye’deki biraz daha klasik daha Batıya benzene bi güzellik anlayışı var bence daha olgun kadın. Kore’deki yaşımı çok anlayamayacağım daha böyle küçük sevimli güzel kavramı var...”

Kore’nin estetik ve makyaj sektöründe iyi olduğunu yukarılarda dile getirmiştik. Yaptığımız görüşmelerde makyaj konusunda cinsiyet ayrımının da Türkiye’de farklı olduğu bulgusuna ulaştık. Ece Türkiye’de erkeklerin makyaj yapmasının normal olmayacağını şöyle ifade ediyor:

“...Kore’de güzellik cinsiyet ayırt etmeksizin makyaj ve estetik. Ama bu durum Türkiye’de olsa yani erkeklerin makyaj yapması falan. Tamam ülkemizde böyle

örnekler var ancak bunun Türkiye genelinde olmasını insan hayal bile edemiyor sanırım...”

Yaptığımız görüşmelerde Koreli erkekler ile Türk erkeklerinin yakışıklılık kavramının farklı olduğu sonucuna vardık. Giyim tarzı, saç ve sakal stili, karakter gibi özellikler her iki ülke için farklı gözlemlenmiştir. Katılımcılarımızdan Esra ve Hande benzer şekilde karşılaştırma yaparak bu farklılığı bize göstermişlerdir. Esra'nın yorumu şu şekildedir:

“...Çok fazla. Bizde erkekler sakallı, yapılı, maço, sert karakterli erkekler ve halk bunlardan hoşlanırken, Kore’de uzun boylu, ince, sevecen, romantik erkeklerden hoşlanılıyor...”

Bir diğer farklılığı da Hande şöyle dile getirmiştir:

“...Koreli erkekler genelde uzun saçları ve tüysüz yüzleriyle dikkat çekerler. Fakat Türk erkeklerinde bıyık ve sakal önemli bir faktördür...”

Yapılan araştırmada Hallyu akımının hayranların güzellik algısına etkisi olup olmadığı incelenmiş, görüşmecilerin çoğunda bu etkinin olduğu gözlemlenmiştir. Katılımcılar yüz pürüzsüzlüğü, saç şekilleri, zayıf oluşları, giyim tarzları bakımından etkilenip ürünlerini almışlardır. Benzerlik ve farklılık yönünden yine katılımcıların çoğunun verdiği cevaba göre Kore ve Türkiye’de güzellik algısının farklılık gösterdiği sonucuna varılmıştır.

4.2. Kore Popüler Kültürünün Fanlar Üzerinde Cinsiyet Algısına Etkisi / Cinsiyet Roller

4.2.1. K-Drama

Dünya geneline baktığımızda televizyon yayınlarının en önde gelen türü olarak dizileri görmekteyiz. Farklı kültürler ve zamana bağlı olarak günümüze kadar pek çok isimle anılan diziler genel olarak televizyonda sergilenmekte olan, ortak paydalar ve farklı birtakım olayların bir araya getirilmesi sonucu meydana gelen dramatik anlatılar bütünü olarak ifade edilmektedir (Mutlu 1999, 197).

Dizilerde, insan yaşamının akışına benzer olaylara tanık olmaktayız (Karakoç 2007, 156). Bu da dizilerin daha çabuk kabul görmesini ve gündelik yaşama bu denli uyum sağlamasını kolaylaştırmıştır. Bunun yansımalarını ise izleyici kitlesinin günlük hayatı ve sosyal çevresi ile ilişkilerini incelediğimizde görebilmekteyiz. İnsanlar kendi kültürlerine ve inançlarına uygun olan dizileri daha çok izlemektedir. Yapılan araştırmalara göre, 2005 yılında ülkemizde yayınlanmaya başlayan Güney Kore'ye ait olan dizilerin diğer Batı ülkelerine ait olan dizilere oranla Türkiye'de daha çok izleyici kitlesine ulaştığı öğrenilmiştir. Bunun nedeni olarak ise Güney Kore ve Türkiye'nin Altay soyundan gelmiş olması ayrıca Türkiye'nin, Kore Savaşı'na asker göndermesinden sonra iki ülke arasında doğan bir tarihsel bağ nedeniyle ortaya çıkan duygusal anlamda birbirine benzer ülkeler olduğu iddia edilmiştir (Oh ve Chae 2013, 80-86).

Türkiye'de Batı ülkelerine ait olan dizilere göre Güney Kore dizilerinin daha fazla tercih edilmesinin nedenlerinden biri olarak iki ülkenin de modernleşirken diğer yandan da kültürel değerlerinin korumaya çalışması örnek olarak gösterilebilir (Fırat 2017, 70). Yapılan literatür taramasında Güney Kore'ye ait olan dizilerde şiddet ve cinsel objelere çok az rastlanması nedeniyle bu dizilerin aile ortamında izlenebilecek diziler olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmamıza katılan Şura isimli katılımcımız Güney Kore hayranlığının ilkökul 5. sınıfta iken başladığını, hayranlığının başladığı dönemlerde sosyal medyayı daha fazla kullanmaya başladığını ve ilk zamanlarda yöneticiliğini yaptığı bir sosyal medya hesabının da olduğunu, hesabın şu anda aktif olmadığını, babasının Güney Kore kültürüne karşı tepkili olduğunu ancak annesinin yaklaşımının ılımlı olduğunu ve annesiyle birlikte takip ettiklerini dile getirmiştir. Katılımcımız Şura Güney Kore dizilerinin içerik olarak aileyle birlikte izlenmesi ile ilgili olarak şunları söylemektedir:

“...Annem dizileri seviyordu, ailecek izlenebilecek şeylerdi çünkü. Boys Over Flowers'ı annemle birlikte izledim mesela...”

Güney Kore popüler kültürü olan *Hallyu* dizilerinde bulunan kadın karakterlerin aile içinde ve sosyal hayattaki rolleri Batı ülkeleri tarafından farklı yorumlanırken, Türkiye'de bu durum yadırganmamakta ve bazı roller ile bağ kurulmaktadır (Yıldız 2017, 24).

Şura isimli katılımcımız Güney Kore dizilerini izlerken karakterlerle bağ kurduğunu şu sözleriyle dile getirmektedir:

“...oradaki kızın yaşadığı şeyi kendim de yaşadığım için o dönemdeki halimi hatırlamak adına izliyorum...”

Yaptığımız görüşmeler sonucu fanların en çok haberdar olduğu ve izlediği dizilerin “Playful Kiss” ve “Boys Over Flowers” olduğunu tespit edilmiştir. Boys Over Flowers 2009 yapımı Playfull Kiss ise 2010 yapımı dizilerdir. Bu dönemlerin en çok popüler olmuş bu iki dizideki kadın-erkek rollerine değinmek K-Drama’nın genel olarak nasıl bir erkek ve nasıl bir kadın profili çizdiğini anlamak açısından önemli olacaktır.

Boys Over Flowers, zengin öğrencilerin okuduğu bir okulda, dizinin erkek başrolü Goo Jun Pyo okulun varisi rolündedir. Başrolün okulda bir arkadaş grubu vardır ve tüm okul bu gruptan çekinmektedir. Kadın başrol oyuncusu olan Geum Jan-di fakir bir ailenin kızıdır. Yaptığı bir kahramanlık sonucunda özel okulda okumaya hak kazanır. İlk başlarda Geum Jan-di, Goo Jun-pyo’ya zorbalık etmektedir ve sürekli bir çatışma söz konusudur. Dizinin başlarında erkek karakterin kadın karaktere karşı kötü ve kaba davrandığı, başroller arasında bir çatışma olduğu daha sonraları ise bu çatışmalı ilişkinin aşka dönüştüğü görülmektedir. Başroldeki kadın ve erkeğin tanışması çatışmalı olur ama sonra büyük bir aşk başlar. Başlangıçta kaba davranan erkek profili ve daha sonra bu çatışmanın bir aşka dönüşmesi teması Kore dizilerinin çoğunda mevcuttur.

Playful Kiss dizisinde de hemen hemen aynı durumu görmekteyiz. Başlangıçta ilgisiz ve kaba davranan ve daha sonra aşık olan bir erkek profili mevcuttur. Kore dizilerinde genellikle bu ana tema erkekler üzerinden ilerlemektedir. K-Drama’da erkeğin başlangıçta kadın rolüne kaba, ilgisiz olması, daha sonra ilgi duymaya başlasa da duygularını ifade etmesinin uzun sürmesi gibi bir durum söz konusudur. Kadın roller değişiklik gösterebilmekte olup bazen güçlü karakterde bir kadın (Boys Over Flowers) bazen daha saf ve aşık karakterde bir kadın (Playful Kiss) rolü kullanılabilir. Yine görüşmecilerimizden ortak cevaplardan biri de daha yakın tarihli bir dizi (2019) “Crash Landing On You”, bu dizide de kadın-erkek roller incelendiğinde erkek başrol oyuncusunun başlangıçta ilgisiz, donuk gibi bir karakterde olmasına karşı daha sonları ilgili ve aşık bir erkeğe dönüşmekte olduğunu görüyoruz.

4.2.2. K-Pop

Hallyu dalgasının en belirgin ve en popüler tüketim ürünlerinden birisi K-Pop'tur. K-Pop'un 1992'den beri "Seo Taiji and Boys" grubunun çıkışıyla birlikte başladığı kabul edilmektedir. Seo Taiji and Boys ile temelleri atılan ve 2007'lere kadar devam eden sürece 1.0 Kore dalgası, 2008'den günümüze kadar olan ve hala devam eden sürece de 2.0 Kore dalgası denilmektedir (Binark 2019, 131). Bu doğrultuda K-Popun başlangıcından itibaren olan süreç ikiye ayrılabilir. Birinci dalga K-Pop grupları daha çok Doğu Asya bölgesini etkilerken ikinci dalgayla birlikte gelen K-Pop grupları artık Doğu Asya'yı geçerek dünya genelinde fan kitleleri oluşturmaya başlamışlardır. Bu sebeple dünya genelinde bir K-Pop fan kitlesi ortaya çıkmıştır. 2000'lerin başlarında Hallyu'nun Türkiye'deki etkisi öncelikle dizilerle başlamış olup 2008'lerde K-Pop gruplarında ciddi bir fan kitlesinin oluşmaya başlamasıyla K-Pop'un etkisinde ülkemizde baş göstermeye başlamıştır. Bu fan kitlesinin günümüze kadar artarak devam etmesiyle birlikte özellikle 2018'de BTS grubunun küresel çapta marka değeri kazanması ülkemizdeki hayran kitlesinde hızla artmasına sebep olmuştur. Bu da K-Pop fanlarına daha çok görünürlük kazandırmış, Türkiye televizyon kanallarında da K-Pop ile ilgili haberler verilmeye başlanmıştır.

Show TV'de yayınlanan bir K-Pop idolünün intihar haberi iki milyon izlenmeyi geçmesi, O Ses Türkiye yarışma programında BTS grubunun görüntülerinin verilmesi ve program sunucusunun BTS grubu hakkında övücü cümleler kurması, yine aynı programa çıkan Güney Koreli bir yarışmacının stüdyodaki izleyiciler tarafından çığlıklarla desteklenmesi vb. örnekler, Hallyu dalgası ve özellikle K-Pop'un, Türk televizyonlarında görünürlük kazanmaya başladığına işarettir. Bununla birlikte, Türk hayranların fan oldukları K-Pop gruplarına bu şekilde bağlılık göstermelerinin fark edilmesiyle Türkiye'de Anti-Hallyu kavramı ortaya çıkmıştır. Bu tepkinin ilk örneği olarak gazeteci Mehmet Ali Önel'in, Beyaz TV'de katıldığı bir programda K-Pop'un cinsiyetsizleştirme politikası uygulayarak gençler arasında bir "nötr cinsiyet" yaydığını iddia etmiş ve bu iddiayı BTS grubunun fotoğraflarını kullanarak desteklemiştir (Asa 2019, 72). Anti-Hallyu savunucuları, söylemlerini erkek idollerin makyaj yapması ve sakalları olmaması gibi örnekler üzerinden desteklemiştir. Bu söylemleri ardından Anti-Hallyu savunucuları, sosyal medya üzerinden K-Pop fanlarından çok fazla tepki mesajı aldıklarını dile getirmişlerdir. Bu durum K-Pop fanlarının

azımsanmayacak sayıda olduğunu göstermiş ve K-Pop fanlığının sosyal medyada görünürlük kazanmasını sağlamıştır.

Bu doğrultuda fanlarla yaptığımız görüşmelerde fanların önemli bir kısmı “nötr cinsiyet” kavramının Türkiye’den çıkmış bir kavram olduğunu, Kore için böyle bir söylemin söz konusu olmadığını belirtmişlerdir.

Hallyu kültürü ile 14 yaşında tanışan Esra, kadınların giydiği kıyafetler ile erkeklerin yaptığı makyajın bu görüşün ortaya çıkmasına sebep olduğunu ileri sürdü ve sözlerine şöyle devam etti:

“Bence bu durum nötr cinsiyetçi olmaktan ziyade sadece modayı takip etmek ya da modayı oluşturmak. Makyaj yapma durumuna gelirse makyajı ekrana çıktıkları için yapıyorlar. Türkiye’deki erkekler de makyaj yapıyor. Koreliler Türk erkekleri gibi sürme çekip çıkmıyor ama makyaj Türkiye’de de var. Erkeklerin makyaj yapmasını sadece Kore’de değil dünyanın pek çok ülkesinde görmekteyiz. Açık konuşmak gerekirse bu nötr cinsiyet meselesinin Türkiye’den çıkmış tamamen saçma bir düşünce tarzı olduğunu düşünüyorum.

...Farklı bir kültür olmalarından kaynaklı olarak, farklı kıyafetler giymeleri, saç ve sakal tiplerinin olmamasını doğal karşılıyorum. Bu tek Kore olarak değil. Mesela İrlanda’ya gittiğinde de kızıl sakal ve saçlarını kazıtmış insanlar görebiliyosun. Afrika’ya gidildiğinde de saçlarını Afrika örgüsü yaptırmış insanları görebiliyosun ve bu tamamen kültür farklılığından kaynaklı olduğu için bana normal geliyor.”

Ezgi ise Türkiye’de bazı çevrelerce yadırganan ve nötr cinsiyet olarak algılanan kimi davranış kalıplarını Kore’nin mükemmeliyetçi kültürü ile ilişkilendirdi ve Esra gibi kültürel farklılıkların üzerinde durarak düşüncelerini şu şekilde ifade etti:

“Cinsiyetsizleştirme, bunun bir politika olduğunu falan söylüyorlar. Yeni idoller hem kız gibi hem erkek gibi falan. Ya ben bunu bu tarz bir amaçla yapıldığını pek düşünmüyorum sadece zaten genel olarak Koreli idolleri için çizilmiş bir standart görünüş var. Belli bir kiloya düşmen lazım, belli bir boy uzunluğunda olman lazım, yüzünün zaten doğuştan birazcık düzgün olması lazım gerekirse üstüne

estetik yaptırıyorlar falan birde tabii ki bakımlı olmaları gerektiğini düşünüyorlar ve bakım bizdeki anlayıştan biraz farklı. BB krem sürüyorlar, göz kalemi kullanıyorlar, dudak bakım kremleri ürünleri falan kullanıyorlar. Bu birazcık daha onların Korelilerin bu mükemmeliyetçi kavramına, yani Kore’de böyle bir şey var gerçekten her şeyde mükemmeliyetçi olmaya çalışıyorlar o yüzden çizdikleri insan profiline göre görünüş olarak hiçbir kusurunun olmaması gerektiğine inanıyorlar. Bu bizim için birazcık daha belki kadınsı görülebilir ama onlar için pek öyle bir şey yok. Koreliye sorsan gayette BTS’teki veya farklı bir idol grubundaki erkekleri gayet erkeksi bulabilir aslında ama biz çok farklı bir kültürden geldiğimiz için bize bizdeki insanlar nötr cinsiyet yaratmaya çalışıyor bunlar, bunun arkasında farklı oyunlar var falan diye yorumlayabilir...”

Yaklaşık on yıldır Kore kültürüyle ilgilenen *Ela*, cinsiyet konusunda Kore ünlülerinin kendileri hakkında böyle bir açıklama yapmadan onlara damgalama yapmanın doğru olmadığından söz ederek nötr cinsiyet gibi bu tarz iddiaların profesyonellerce değerlendirilip söylenmesi gerektiğini ileri sürdü ve şunları söyledi:

“Nötr cinsiyet diye bir şey yok bana göre. Bu tarz şeylerin eleştirisini Said Ercan gibi değil de daha çok Uzman Psikolog Psikiyatri uzmanları fikirlerini söylemeli cinsiyet konusunda. Yani sahne makyajı var ve erkekler sonuçta sahneye çıkarken güzel gözükmek için hafif makyajlar yapabilirler bizde yok mu Tarkan, Murat Boz gibi ünlüler de yapıyor. Şarkıcıların yaptığı kalıtsal bir şey değil sonuç olarak sahneye çıktıklarında düzgün görünmeleri için. Kıyafetleri de marjinal olabilir ama sonuçta sahne kıyafeti ilgi çekici olmalı bu nötr cinsiyeti etkileyecek diye bir şey yok. Bu Kore gruplarındaki ünlüler kendi cinsiyetini açıklamadan onlara damgalama yapmak güzel bir şey değil. Eğer tıbbi bir sorunu varsa eğer bu gruptaki ünlüler diğer insanlara kötü örnek oluyorsa, bul uzmanları, psikologları her neyse tedavi et ben böyle düşünüyorum.”

Bazı görüşmeciler ise Kore’de nötr cinsiyet amacıyla yapılmasa bile fanların bu şekilde algılayıp etkilenmesine sebep olması ihtimali nedeniyle bu düşüncüyü ve bu düşüncenin yayılmasına sebep olunmasını yanlış bulduklarını ifade ettiler. Görüşmeciler

arasında dini inançları doğrultusunda bunun yanlış olduğunu düşündüklerini ama bunu bilerek izlediklerini belirtenlerde oldu. Ayla bu durumu şu şekilde ifade etti:

“...İnsanlar sadece erkek ama sadece yüzündeki sivilceleri sevmediği için makyaj yapabilir bu mesela bana yanlış gelmiyor ama sadece insanlar nötr cinsiyet bakış açısıyla bunları konuştuğunda bu bakış açısıyla bunları yaptığında buna karşıyım. Tabii ki insanların hangi bakış açısıyla yaptıklarını onlarla konuşmadan anlayamayız ama buraya getirilebiliyorsa ona da çok pozitif baktığım söylenemez.”

İmam Hatip Lisesi mezunu olan Hande bu konuya dini açıdan baktığını belirterek şunları söyledi:

“Bu konuda dinî hassasiyetlerimi gözetirim.”

“Dinî bir hassasiyetleri olmadığı için bir sınırları da yok. O tür durumlarda yanlış olduğunu bilerek izliyorum.”

K-Pop gruplarının fanlar üzerindeki muhtemel cinsiyet algısı etkisine ilişkin sorulara aldığımız cevaplarda bazı görüşmeciler nötr cinsiyet etkisinin fanların üzerinde idollere benzemek, onlar gibi düşünmek gibi motivasyonlardan kaynaklı bir etki oluşturduğunu ifade etti. 19 yaşında olan Ayla bu düşüncelerini şu şekilde ifade etti:

“Yani olduğunu düşünüyorum kesinlikle. Erkekler açısından baktığımızda erkek fanlar nispeten daha az sayı olarak ama onlara baktığımızda bence onlarda da bir değişiklik olduğunu fark ediyorum. Yani makyaj yapmak onların kültüründe biraz daha normalleşmiş bir şey ama bizim bakış açımıza göre normal olmayan bir şey erkekler için. Ama onlar sevdikleri idollere biraz daha benzemek için belki de onlarda kendilerine buldukları için fikirlerini o yönde değiştirmeye başlıyorlar ve makyaj yapmanın Türkiye’de erkekler için doğal olması gerektiğini savunuyorlar mesela bu konuda onlara karşı çıkanlara da siz çok gericisiniz bakış açısıyla bakabiliyorlar. Bunlar birebir gördüğüm örnekler değil ama internetten gördüğüm örnekler. Biraz insanların K-Pop kendini sevmek, kendini göstermek, kendine güvenmek gibi bir bakış açısı sağladığı için kişiler aklına gelen şeyler konusunda

kendilerine çok güvenip kendilerinin o olduğunu düşünüp yanlış yerlere gidebiliyorlar bence...”

“Rengarenk saç boyamak” üzerinden bir etki gözlemleyen Melike şunları söyledi:

“Kesinlikle evet. Bir kere kadın erkek fark etmez çocuklar küçük yaşta saçlarını rengarenk boyamaya başladılar.”

22 yaşında olan Gizem yaşı küçük olan fanların yetişkin fanlara göre daha çok olumsuz etkiye maruz kalabileceklerini belirterek şunları söyledi:

“...Bazen haberlerde görüyorum ve ister istemez etkilediğini düşünüyorum. Hatta bakanlığında bu konuda önlem aldığı duymuştum. Şimdi ben yetişkin biriyim ve bazı şeylerin farkına varabiliyorum ancak benden küçük olan çok fazla hayranları var yani onların hayranlık derecesi tapacak nitelikte. Yaşları gereği kişilikleri tam oturmadığı için ve bir arayış döneminde oldukları için bu tarz şeyleri izlediklerinde yanlış yollara gidebildiklerini düşünüyorum.”

Bazı görüşmeciler fanların K-Pop grup üyeleri arasındaki yakın ilişkiyi kültürel farklılardan ötürü farklı yorumlayarak onları cinsiyet algısı noktasında farklı düşünmelerini sağladığını ifade etti. Bunlarla birlikte fanların kendi aralarında bu ilişkileri fan fiction olarak yazdıkları ve roleplay whatsapp gruplarında birbirleriyle etkileşime geçtiklerinden bahsettiler. Roleplay, fanların sevdikleri veya istedikleri bir K-Pop idolünü seçerek onu canlandırmaları ve birgün boyunca veya daha fazla bir süre o idolmüş gibi davranmalarıdır. Roleplay gruplarında ise fanlar bir araya gelerek bu canlandırmaları yapmaktadırlar.

Roleplay gruplarında deneyim sahibi olan Şura, bu gruplarda tanık olduğu grup çoğunluğunun biseksüel bir imaj çizme, idoller hakkında hikayeler yazmak gibi davranış ve tutumlarından bahsetmiştir. Ayrıca Şura, bu tutumlardan bahsederken moment, shipleme, boyxboy kavramlarını kullanmıştır. Moment, ünlüler arasındaki yakın ilişki (sarılma, yakın diyalog vb.) video, fotoğrafları veya görüntülerine fanlar tarafından verilen isimdir. Shipleme ise idoller tarafından bu şekilde bir açıklama olmamasına rağmen ya da böyle bir durum söz konusu olmamasına rağmen fanların iki idolü birbirine yakıştırmasıdır. Shipleme içinde fanlar arasında kullanılan bazı kavramlar daha vardır; boyxboy, boyxgirl, girlxgirl shiplemeleri. Şura, roleplay gruplarıyla ilgili şunları söylemiştir:

“Zamanında 12. Sınıfın yaz tatilinde yaklaşık 3 sene önce, öyle eğlence amaçlı bir roleplay WhatsApp grubuna girmiştım. Kore fanı olan, genelde 14, 15, 16 yaşlarındaki daha küçükler de vardı 12, 13 yaşlarında olanlar da vardı. O yaş grubundaki kızlarla aynı grupta olmuş oldum ve biseksüellik çok fazlaydı. O şekilde bir görüntü, o şekilde bir imaj çizme. Nedenini sorduğumda açıklayıcı olamıyorlardı ama o şekilde görüyorlardı kendilerini. Bu Kore’den kaynaklı mı tam olarak bilmiyorum ama o gruptakilerin mesela %60’ı öyleydi. 60-70 kişilik bir grupta. Sadece SM entertainment ünlülerinin fanlarıydı. SM üyelerinin biri gibi davranıp o şekilde mesaj atıyordunuz vs. Birkaçıyla yakın oldum sonradan, konuştum neden böyle düşündüklerini ama gerçekten açıklayıcı olamıyorlar. Yani bu biyolojik bir zorla yönelim değil, kendi tercihleriydi onlar için. O açıdan etki ettiğini düşünmeye başladım. Bende etki etmedi ama çevremde etki ettiğini düşündüğüm insanlar oldu. O dönemler EXO ve BTS gibi grupların çok popüler olduğu dönemlerdi ve üyeler arasındaki yakınlık fanların ilgisini çekiyordu. Momentlar, shiplemeler sayesinde shiplemeler başladı, boyxboy. Bu boyxboy shiplemelerini biz yeni zannediyoruz ama birinci jenerasyonda da vardı. 94’te H.O.T grubu üyeleri arasında da roleplay tarzı şeyler yazıyorlardı. Bu K-Pop doğduğundan beri var. Birlikte moment veren ya da yakıştırılan insanların hikayelerini yazmak fanların eğlencesi gibi bir şeydi...

...K-Pop’un direkt olarak değil de kişinin kendi kafasında kurduğu dünya da dolaylı olarak cinsiyet olarak farklı yönelimlere ittiğini düşünüyorum. Shipler hep belli. 5-6 gruba girdim şimdiye kadar ama bu tarz bir gruba hiç girmedim, linklerde görüyordum. +18 cinsel içerikli gruplar vardı ve bu insanlar 18 yaşından küçüktü. K-Pop’un böyle bir yönü vardı. Gün boyunca o insanmış gibi yazışıyordun, roleplay gruplarında.”

Psikoloji bölümü öğrencisi Ezgi, fanlar içerisinde problemliler olarak adlandırdığı eşcinsel içerikli fan fictionları (hayran kurguları) örnek göstererek K-Popun buna yol açıp açmadığını net olarak bilememekle birlikte çok fazla maruz kalmanın ve idolleri idolleştirip mükemmelleştirmelerinin cinsiyet kimliklerine bir şekilde etkisi olabileceğini belirtti ve şunları söyledi:

“Olmuş olabilir çünkü çok erken yaşta tanışıyorlar bu kültürle ve bunu yorumlayabilecek bilişsel yetileri çok gelişmiş olmayabiliyor çocukların. Kore’de şu an dediğim gibi eşcinsel profili o tarz şeyler çok vurgulanmadığı için o yönde bir değişikliğe neden olmayabilir ama onu izleyen kızların o kızlar gibi olmaya çalışması, kendi cinsiyetinin o şekilde olması gerektiğine inanması ya da o şekilde güzel olabileceklerini erkeklerinde ancak o şekilde Koreli erkekler gibi olursa ideal erkek olabileceğini düşünme yönünde bir değişiklik olabilir...”

...Bir ara şey vardı, program. Orada daha 14-15 yaşındaki çocuklar fan fiction şeyleri yazıyorlardı ve daha çok eşcinsel içerikli oluyordu mesela grup idollerini birbirlerine aşık ya da cinsel bi yaşantıya sahip gibi çiziyorlardı. Bu tabii birazcık daha hastalıklı bir şey. Gerçekten cinsel yönelimi öyle olmayan insanları o tarz bir kurgunun içine yerleştirmek ve bundan zevk almak tabii ki problemlili bir şey. Buna K-Pop mı yol açıyor yoksa bu çocukların gerçekten cinsiyet kimliği oluşturmada önceden mi bir problemleri var bunu biz sadece bu insanlar K-Pop izliyor diye neden-sonuç ilişkisi kuramayız. Gerçekten bunu deneysel bir dizayn içerisinde kontrol grubu ve o çocukları yerleştirecek bir şeylere bakmak lazım. Çok kesin bir şey söyleyemeyiz ama kesinlikle oluyordur yani hani sonuçta o kadar ona maruz kalıp bir şekilde onları idolleştiriyorlar kafalarında mükemmelleştiriyorlar, mutlaka cinsiyet kimliklerine de o anlamda etkisi oluyordur diye düşünüyorum.”

Bir yıldır fan olan Ceyda, çevresinde örneğini görmediğini fakat uzaktan gözlemlerine dayanarak Kore’ye ve K-Popa ilgi duyan kişilerde nötr cinsiyet etkisi gözlemlendiğini ifade etti:

“Bence bunlar zaten vardı Türkiye’de ama K-Pop’un çıkmasıyla gün yüzüne çıktı. Zaten var olduğunu bu duyguların ama sakladıklarını düşünüyorum K-Popla ve diğer şeyler ünlü olduktan sonra onların kendilerini gösterdiklerini düşünüyorum açıkçası. K-Pop’tan güç aldıklarını düşünüyorum... ..Çevremde böyle kişiler tanımadım ama internette gördüm bir de Daud Kim’in buluşmasında (Koreli yeni Müslüman olan bi Youtuber’ın İstanbul’daki takipçi buluşması) iki tane çocuk vardı bunlar ikisi birbirinden bağımsız çocuklar ve nötr

cinsiyet etkisi gözlemlerim ve o buluşmaya gelmişler demek ki o tarz bu kültüre ilgi duyuyor. Bir de Youtube’da var böyle kanallar erkekler saçlarını boyuyorlar idoller gibi yapıyorlar vs.”

Bazı katılımcılarımızdan ise K-Popun bu noktada herhangi bir etkisi olduğunu düşünmediklerini veya etki etse bile bunun çok az bir etki olduğunu ifade ettiler.

Ece: “Türkiye’de çok fazla Kore hayranı var evet ama Türk gençlerinde bu konuda çok fazla etkisi olduğunu düşünmüyorum. Belki etkilenen insanlar olmuştur ancak Kore ile ilgili pek çok etkinliğe katıldım ve böyle bir şeye daha önce denk gelmedim. Yani bir etkisi olduysa bile çok az bir insanı etkilemiştir.”

Ela: “Düşünmüyorum. Sadece erkekler de hani biz de sakal bırakmak var ama bazı erkekler sakal bırakmıyorlar. Böyle daha iyi hissettiklerini düşünüyorlar. Kılı sevmeyen erkekler bak sevmiyorsa bırakmasınlar. Yani Kore’deki erkekler sakal bırakmak istemiyor diye değil aslında istiyorlar ama çıkmıyor onların genleri o şekilde. Giyim tarzı popülerleşmiş olabilir özellikle kıyafetler daraldı erkeklerde. Ama bu değişimlerin sebebi Kore’deki gruplar veya fanlar değil..”

Saha araştırması sırasında, K-Pop fanlarının katılımıyla oluşan fan toplantılarında ve Kore fanlarının sıklıkla gittiği Kore restoranlarında fanların davranışları gözlemlenmiştir. Bu buluşmalarda fanların saçlarını K-Pop idolleri gibi modellerde yaptıkları (saç kesimi ve saç renkleri), giyim tarzları ve kullanılan takılar açısından K-Pop idollerini anımsatan aksesuarlar ve kıyafetler kullandıkları gözlemlenmiştir. Gözlemlenen fan kitlesinin genel çoğunluğu kadınlardan oluşmaktadır ve saç kesimi, giyim tarzı gibi faktörlerde erkek idollerin anımsatıldığı gözlemlenmiştir. Bu gözlemler doğrultusunda K-Popun Türkiye’deki Kore fanları/hayranları arasında cinsiyet kimliğinin ifade edilmesinde bir etkide bulunduğu söylenebilir. Azınlık olarak da olsa erkek fanlarda yine K-Pop idolleri gibi saç kesimleri daha pürüzsüz ve tüysüz bir cilt tercih ettikleri gözlemlenmiştir.

Araştırmamıza katılan katılımcılarımızın bazıları K-Pop ve K-Drama idollerinin Türk gençlerinin üzerinde büyük bir etkiye sahip olduklarını düşünürken, bazıları ise bu görüşü reddetmektedirler. Özellikle K-Pop idol gruplarının, Türk gençlerinin cinsiyet rollerinde etkisi olduğu düşüncesi bazı katılımcılarımız tarafından karşılaştıkları örneklerle desteklenirken, bazı katılımcılarımız tarafından ise bu durumun özellikle de “nötr cinsiyet” kavramının

tamamen Türklere ait olduğunu, Kore’de böyle bir durumun söz konusu olmadığını savunulmaktadır. K-Pop idollerinde olduğu gibi K-Drama oyuncularında da karşılaştığımız erkeklerin televizyona çıkacakları için makyaj yapmalarının gayet normal olduğunu, Türk erkeklerinin de makyaj yaptıkları savunan bazı katılımcılarımız Korelilerin Türk gençlerini cinsiyet olarak etkilemediklerini savunmaktadır.

4.3. Hallyu’nun Kore Fanları Arasında Sosyal İlişkiler Üzerine Etkisi

4.3.1. Aile İlişkileri

Ünlü idollerin hayranı olmak, onları rol model olarak görmek aslında ergenlik dönemindeki bireylerin kişisel gelişim süreçlerinin bir sonucudur. Bu dönemlerde popüler dizi yıldızları, şarkıcı, dansçı gibi meşhur olan kişilere hayranlık besleyip fan olma yolunda ilerlemektedirler. Özellikle kendilerine rol model olarak aldıkları ünlüleri gözlemleyerek kendileri ile bağdaştırıp onlar gibi şarkı söylemek, dans etmek, onlar gibi güzel olup, giyinmek isterler (Sarıkaya ve Barutçu 2016, 47). Bu tutumları da davranışları ile birlikte aile ve arkadaşlık ilişkilerine, tükettikleri ürünlere hatta kullandıkları sosyal ağlara yansiyabilir. 9 yıl K-Drama hayranı olan ve psikoloji okuyan Ezgi de böyle düşünmüş olmalı ki benlik arayışını şöyle ifade ediyor:

“...daha o zaman kendine kimlik arıyorsun ya ben de Kore müziğini seven bi insan olayım gibisinden böyle Kore şarkıları dinlemeye, kendime idoller bulmaya falan çalışmıştım. Hayatımda hiç görmediğim konuşmadığım ünlülerle çok fazla duygusal bağ kurmuştum...”

Ergenlik dönemi bireylerin kimlik arayışına girdiği bir dönemdir. Bu davranışlarına kılavuzluk edecek, sorumluluklarını öğrenmesinde katkı sağlayacak etkili olan ilk temel kurum aile olarak karşımıza çıkıyor (Şahin ve Özçelik 2016, 43). Aile, anne-baba ve çocuklardan oluşan ve toplumun temelini meydana getiren sosyal bir kurumdur (Kaya 1997, 193). Birey bu dönemde belirli gruplara, etkinliklere katılma arayışına girer ve ailesini sorgulamaya başlar, söz dinleme ve özgürlük arasında karışık duygular hisseder. Bu duygular

sonucunda da hırçın, inatçı, isyankâr davranabilirler. Örneğin; Melike'nin Kore dizilerini izlemesini, onlara hayran oluşunu kabul etmeyen babasına verdiği tepkiyi kanıtlar niteliktedir:

“...Babam rahatsız oluyordu bu durumdan sevmiyordu. Ben de inat yapmışım daha fazla izlemeye başladım...”

Aynı şekilde babasının kabullenemeyişine 21 yaşındaki Ela'nın tepkisi ise şöyledir:

“...Babam eskiden artık Kore'yi bu evde duymak istemiyorum falan derdi. Bazen karışıyor bana isyan edesim geliyor, karışma demek istiyorum işte...”

Literatürde ebeveynlerin çocuklarına karşı tutumlarına yönelik sınıflandırmalar bulunur. Üç başlık altında listelenen bu tutumlar; koruyucu/ istekçi anne baba tutumu, demokratik anne baba tutumu ve otoriter anne baba tutumudur. Koruyucu anne baba tutumunda, ebeveynler aşırı korumacıdır ve çocuğun yapması gereken pek çok şeye müdahale ederek kararlarını tek başına veremeyen bireyler yetiştirirler (Sezer 2010,3).

Demokratik anne baba tutumunda, ebeveynler çocuklara olması gereken bir saygı ile yaklaşır. Çocuklarının kontrolünü ve ihtiyaçlarını dengeli bir şekilde karşılarlar. Çocukların kendi başlarına sorumluluk almalarına izin verir ve gelişimlerine katkı sağlarlar. Çocuğun kendi yeteneklerini bilmesi, kendi kimliğini bulması yönünde özgür bırakırlar (Sezer 2010,3). Örneğin Ceyda'nın Kore hayranlığını benimsemesini normal karşılayan anne babasının demokratik ebeveyn tutumunu sergilediğini öne sürebiliriz:

“... annem-babam geçici bir süreç olur böyle diye bakıyorlar. Çünkü annemin etrafında, annem psikoloji dersleri vs. veriyor, konferans veriyor. Böyle olaylara şahit oldu Kore hayranı olan kızlar vs. O yüzden bu sürece normal bakıyor. Her genç kızın atlattığı, atlatması gereken bir dönem olarak bakıyor. Benimde ileriye yönelik biteceğini düşünüyor, şuan böyle olması gerektiğini düşünüyorlar...”

Ezgi de Kore kültürünü sevmesi ve dilini öğrenip başarı göstermesinin anne babasının bu konudaki desteklerine bağlı olduğunun altını çiziyor:

“...En başından beri sorun olmadı annem için. Babam içinde babam böyle zaten Asya'ya biraz sempati duyuyordu. Ben ilk Kore dizileri izlemeye başladığım zamanlarda tam olarak nasıl tepki verdi hatırlamıyorum ama dalga falan

geçiyordu seni Koreliye veririz falan diye. İlk Korece konuşma yarışmasında ödül aldığımda babam aşırı mutlu olmuştu. O zamandan itibaren üniversite idi sanırım, aşırı destek verdi. Her zaman Kore'yle ilgili bir şey olduğunda aradı bak şuna katıl bilmem ne yap. Korece öğrenmeye başlayıp başarılı olduğumu görünce onların için gerçekten böyle gurur duyulacak bir şey haline dönüştü destek verdiler yani, olumlu olarak genelde. Dedim ki baba Kore'de böyle bir şey buldum gideceğim. Tamam kızım git dedi. Yani şaşırdım, destekledi gerçekten. Hala da hani Kore'de bir hayat kurmayı düşünüyorum ilerde. Tamam git diyor. Demek ki destek oluyor diye düşünüyorum...”

8 yıldır K-Pop hayranı olan Ayla'nın ailesinin tepkilerinin olmadığını, normal bir süreç olduğunu düşündüklerini ifade etti:

“...bende çok bir değişikliğe sebep olmadığına kendi benliğimi koruduğumu sadece bir hobi olarak bunu devam ettirdiğimi gördükleri için onlar daha rahattılar...”

Özgür bırakma, kendi kimliklerini bulma gibi faktörlerin yanı sıra dizilerinin, şarkılarının zararı olmadığını düşünen ailelerinde olduğu sonucuna vardık. Örneğin Şura, annesinin, kızının ilgilendiği bu akımı merak edip zararlı olup olmayışını öğrenmesi, onunla vakit geçirmiş olmasını şöyle ifade ediyor:

“... Annem dizileri seviyordu, ailecek izlenebilecek şeylerdi çünkü. Boys Over Flowers'ı annemle birlikte izledim mesela. Lisede çok oldu bu, dinlediğim slow şarkılar annemin telefonunda vardı, annem öğrencilerine açmış mesela. Annem daha ılımlıydı çünkü annem daha meraklıydı ne olduklarına karşı. Kötü yönlendiriyor mu vs. Anneme izlettikçe dans hareketleri için vs. ne kadar çok çalıştıklarını düşünmeye ve büyük bir ürün olduklarını düşünüyor...”

Otoriter anne baba tutumunda ise, ebeveynler çocukların nasıl istekleri olduğunu ya da fikirlerini dikkate almayıp kendi istekleri gibi çocuğun davranmasını sağlarlar. Bunu da çoğu kez cezalandırma yöntemi ile sağlamaya çalışmışlardır. Çocuklar içine kapanık, öfkeli, isyankâr davranışları ile birlikte büyür. Gelişimine büyük zararlar verirler (Sezer 2010, 4).

Örneğin 20 yaşında ve 7 yıldır K-Drama hayranı olan Hande'nin aslında ailesi tarafından fark edilmek, eksikliklerini görmelerini sağlamak istemektedir:

“...görüp yasaklama yoluna gittiler. Benim için ne ifade ettiğini hiç bilmediler. Bende neyin eksikliğini o dizilerle kapatmaya çalıştığım ile ilgilenmediler mesela...”

Yukarıda da bahsedildiği gibi ailenin kendi isteklerine göre çocuğu şekillendirmek istemeleri çocuğun psikolojik ve sosyal açıdan zayıf olmasına yol açabilmektedir. Bu zamana kadar okul birincisi olan ve şu anda Hukuk fakültesini okuyan 20 yaşındaki Şura babasının bu tepkilerinin derslerinde başarısız olacağı korkusu yüzünden olduğunu ifade etti:

“...Babamda şöyle bir olumsuzluk oldu, benim derslerime yeterince vakit ayırmadığım düşüncesi çok tetikledi onu kafasında ki başarılı bir öğrenciydim, okul birincisiydim ama tatmin olmuyordu ve tatminsizliğini benim başka şeylere vakit ayırmama yoruyordu. Ecnebi falan diyordu onlara, neyini dinliyorsun neleri var vs. argo davranıyordu onlara karşı hoş bulmuyordu. Olabildiğince soğutmaya çalışıyordu...”

Ailenin başarı düşüklüğü korkusu, tatmin olmama, kendilerinin istediği gibi biri yetiştirmenin yanı sıra Hallyu akımını ‘ergence’ gördükleri sonucuna da vardık. Örneğin Hande'nin ailesinin yasaklamalarını ve ergence olduğunu düşünmelerini şöyle ifade ediyor:

“...Olumsuz tutumlar oldu. Annem bir ara dizi izlememi yasaklamıştı. Ayrıca kardeşim ve babamdan da "klasik Kore hayranı ergen tip" muamelesi görmekten kaçındığımı hatırlıyorum...”

Elde edilen bulgularda başarı düzeyine etkisi, ergence olduğu ifadeleri dışında sadece bir görüşmecinin ailesinin Kore hayranlığını kültürel açıdan eleştirdiği sonucuna varılmıştır. Bu görüşmecimiz Ayla'nın ailesi kendi kültürünü benimsemeden diğer bir kültüre yönelmemesi gerektiğine yönelik ifadeleri şu şekilde olmuştur:

“...İlk başlarda tabii yaşımda o zaman biraz daha küçük olduğu için annemde babamda bu konuya biraz tepkili yaklaştılar az önce söylediğim gibi insan kendi kültürünü benimsemeden farklı kültürlere bir şekilde kaydığında onu da

benimseyemiyor bunu da benimseyemiyor ve ortaya karışık bir insan olmuş oluyor ve tam olarak benliğinin sağlamlaşmadığını düşünüyorlardı. O yüzden K-Pop'la bu kadar ilgilenmeden önce Türk kültürü nasıldır bunları daha iyi kavramam gerektiğini söylemişlerdi ve bakış açımın biraz daha eleştirel olması gerektiğini söylemişlerdi...”

Araştırmamıza katılan görüşmecilerin çoğunluğu aileleri tarafından olumsuz tepkilerle karşı karşıya kalmıştır. Yaptığımız görüşmelerde bu olumsuz tepkilerin nedeni olarak; okul başarısını etkileme, farklı bir kültür olması, Hallyu'yu ergence görmeleridir. Katılımcılardan sadece olumsuz değil olumlu tepki gösteren aileler de olmuştur. Olumlu tepkilerinin nedeni ise psikolojik bir süreç olarak görmek, farklı bir kültürün dilini öğrenmeleri için destek olmak, bu akımın çocuklarına zararı olup olmadığını öğrenmeleridir.

4.3.2. Arkadaş/Akran İlişkileri

Bireyin gelişiminde sosyalleşme kavramı öncelikle ailede başlamakta ve birey ergenlik dönemine geldiğinde sosyalleşme akran çevresiyle, okul çevresiyle devam etmektedir. Farklı görüşler olmakla birlikte ergenlik dönemi, kişinin çocukluk döneminin toyluğundan olgun olmaya ve bağımsız olmaya adım atışıdır. Bu doğrultuda ergenlik yaşını kabaca 12-22 yaş arası olarak tanımlayabiliriz (Yaman 2016, 48; Budak 2000, 269). Bu yaş aralığında ergen-ergen, arkadaş ilişkilerine hat safhada önem vermektedir. Bu dönemde ergen/ergen için en önemli şeylerden biri akran grubunda kabul edilerek grup içinde bir statü elde etmesidir (Demir, Baran ve Ulusoy 2005, 86).

Akran ve arkadaş ilişkilerinin oldukça önemli olduğu bu dönemde yaptığımız görüşmelerle de paralel olarak görüşmecilerimizin Hallyu kültürüyle tanışmaları genel anlamda akran ve arkadaş çevresi sayesinde olmuştur. Görüşmecilerimizden 19 yaşında Kore kültürüyle tanışan Ece bu durumu şu şekilde ifade etti:

“Bu kültürü arkadaşım aracılığıyla tanıdım. Oda arkadaşımdı ve günün büyük bir çoğunluğunda beraberdik. O sürekli Kore ile ilgili şeylerle ilgileniyordu ve ister istemez benimde ilgimi çekmeye başladı. Takip ettikçe hayranlığa dönüştü.”

Kore kültürüyle 13 yaşında tanışan Ezgi ise bir arkadaşının Kore dizileri izlediğini ifade etti ve sözlerine şöyle devam etti:

“...o günde gazete almıştı garip bir şekilde gazeteye de *Boys Over Flowers* falan onların resmi çıkmış sonra demişti ki sen hiç izledin mi çok güzel falan. Bana isimlerini yazıp eve gelip *Koreanturk* ya da *Yeppuda* vardı o zamanlar oradan izlememi söylemişti. Ben de bi başladım yani o başlayış arkası geldi.”

Ortaokul döneminde Kore'yle tanışan Ayla ise arkadaş çevresinden etkilenmediğini fakat kendisinin arkadaş çevresini Hallyu kültürü ile tanışmasını sağladığını ifade etti:

“Arkadaşlarımın bir etkisi olmadı ama ben birkaç kişinin tanışmasında etkili olmuştum.”

Erikson, bireyin gelecekteki kimlik gelişiminin tamamlayıp yetişkinlikte başarılı olmasını ergenlik dönemindeki ilişkilere bağlamıştır. Bu noktada arkadaş/akran ilişkilerinin de kişinin nasıl bir yetişkin olacağına, hangi dünya görüşünü benimseyip nasıl bir hayat yaşayacağına kadar etkili olduğunu söylemiştir (Bayhan, Işıtan 2010: 34, akt; Collins & Sprinthall, 1995).

Bu doğrultuda Kore fanlığının/hayranlığının arkadaş çevresi içerisindeki gençlerine ortaklaştığı bir nokta oluşturduğunu söyleyebiliriz. Görüşmecilerimiz Kore fanlığının arkadaş ilişkileri üzerine akran grubunda ilişkilerin güçlenmesi, birlikte vakit geçirmek, birlikte eğlenmek gibi olumlu etkileri olduğunu ifade etmişlerdir. 19 yaşında olan Ayla, Hallyu'nun, eğlence anlayışlarının paralel olmasını ve ortak ilgilerin olmasını sağlamanın arkadaş ilişkisini güçlendirdiğinden şu şekilde bahsetmektedir:

“Olumsuz etkilediğini görmedim ama bence olumlu etkileyen birçok tarafı var. En yakın arkadaşım da benim gibi Kore fanı ama birazcık daha bana benzer bir şekilde. Dediğim o çocuksu düşüncelerden arındırılmış bir şekilde. O yüzden eğlence anlayışımız biraz daha paralel ve ortak ilgilerimiz olduğu için iletişimimiz biraz daha birlikte yapacak daha çok şey bulabiliyoruz. Ben bunun ilişkimizi güçlendiren bir dal olduğunu düşünüyorum...”

Kendini oluşum sürecinde biri olarak tanımlayan Hande fanlığın arkadaş ilişkilerinde duygu dünyasını olumlu etkilediğini ileri sürüyor:

“Arkadaşlarla, hakkında konuşabilecek sonu olmayan bir içerik sunuyor. Bence o yaştaki bir çocuğun duygu dünyasından bakarsak olumlu etkiliyor diyebiliriz. Bu arada çocuk diye bahsettiğim genelde 6. Sınıf zamanı ortaokul öğrencileri.”

Hukuk öğrencisi Şura, dalga geçilse de bunu önemsemediğini, farklı bir kültüre ilgi duymanın, bilgi sahibi olmanın akran çevrede avantajları ve olumlu etkisi olduğunu ifade ederek şunları söylemiştir:

“...lise de yabancı ülkelere ilgisi olanlar soruluyordu falan ben elimi kaldırıp Uzak Doğu merakım var demiştim. Sınıftan işte animeler mi, şu mu bu mu, aa çocuk şeyi falan diyenler çıkmıştı. Tayvan, Japonya’yla ilgili Kore’yle ilgili şeyler söylemişim ama derste olur ya Kore’yle ilgili bir şey geçince dalgaya alırlar. Zerre kadar gocunmuyordum...”

Arkadaş/akran çevrenin gencin üzerinde olumlu etkileri olduğu gibi olumsuz etkileri de olmaktadır. Arkadaşlık ilişkilerinde içe dönük, kapalı ve arkadaşlarıyla sosyalleşmede zayıf, yetersiz ilişkileri olan üniversite öğrencisi ergen/gençlerde kaygı seviyesinin yeterli olana kıyasla daha yüksek olduğu saptanmıştır (Bayhan ve Işıtan 2010, 39; Çakmak ve Hevedanlı 2005). Lise öğrencilerinde akranları arasında yüksek yalnızlık yaşayanlarda düşük benlik saygısı olduğu tespit edilmiştir (Bayhan ve Işıtan 2010, 39; Kılınç ve Sevim 2005).

Bu doğrultuda kendini evhamlı biri olarak tanımlayan Ezgi, Kore fanlığının arkadaş ilişkileri üzerinde hem olumlu hem olumsuz etkileri olduğunu ifade etti ve sözlerine şöyle devam etti:

“...Kore olayına ilgi duyan arkadaşlarla bir araya geliyorduk, daha güçlü bir bağ kuruyorduk, arkadaş gruplarımız vardı ama Kore’yle tanışmadan önce tanıştığım arkadaşlarım buna daha olumsuz tepki gösterdiler işte mesela bir arkadaşımın şey dediğini hatırlıyorum, sen giderek onlara benzemeye başlıyorsun bence çok saçma bir şey, böyle yapma vs. Korece öğrenmeye başlamıştım o zamanlar bir yandan da Arapça dersi alıyoruz İmam Hatip’te ben Arapça dersi alıyordum bir yandan da o Koreli aileyle Korece çalışıyordum. İki şeyi aynı anda asla yapamazsın bırakman lazım bilmem ne falan demişlerdi de ben o zaman çok depresyondaydım, çok seviyorum, Kore’yi bırakmak istemiyorum yani sonuçta kendimi ilk defa ifade edebileceğim böyle bir şeylerini öğrenip iyi hissedebileceğim bir alan bulmuşum

ama arkadaşlarım beni bu şekilde kabul etmek istemiyor falan saçma saçma şeyler yapmıştım, bir de ergenim daha 9. Sınıfa mı ne gidiyorum, liseye yeni başlamışım. Bi tane kolyem vardı diyorum ki bu kolyeyi taktığım zaman asla Kore'yle ilgili bir şey yapmayacağım, böyle. Depresif bir çocuk gerçekten ne kadar sağlıksız şeyler. Şimdi düşününce yani hani niye o kadar sallamışım arkadaşlarımın dediklerini bilmiyorum ama o zamanlar mesela sosyalleşmemi o şekilde olumsuz etkilediği yönlerde olmuştu ama dediğim gibi Kore Kültür Merkezine gidip orada yeni arkadaşlar edindim ya da okuldaki Kore'yi seven insanlarla bir araya geldim falan. Şimdi etkiliyor mu diye baktığımda şimdi de insanların tepkileri oluyor tabii ki artık bir toplumda rahat rahat Korece biliyorum diyemiyorum çünkü oo Kore fanı mısın falan, Korelileri mi seviyorsun...”

Ezgi'nin ifade ettiği gibi genel olarak görüşmecilerimiz olumlu etkileriyle beraber dalga geçilmesi, akran çevre tarafından ergen görülmesi gibi olumsuz etkilerden de bahsetmişlerdir. Kendini özgüvensiz olarak tanımlayan 22 yaşındaki Gizem bu durumu şu şekilde ifade etti:

“...bir arkadaşımız vardı biz bu dizileri izlediğimizde bizle dalga geçiyordu işte ergen gibi bunu mu izliyorsunuz diye...”

Fanların benzer olumsuz tepkileri almalarına rağmen verdikleri tepkilerin farklı olduğunu söyleyebiliriz. Kimisi olumsuz tepkileri önemsemezken kiminin olumsuz eleştirilerden fanlık sürecinin belli bir döneminde ciddi anlamda etkilendiğini görüyoruz.

Psikoloji bölümü öğrencisi Ceyda, Kore fanlığının arkadaş ilişkilerine etkisini siyah ve beyaz olarak değerlendirerek mutlaka ya olumlu ya da olumsuz olarak etkilediğini söylüyor:

“İki türlü de etkileniyor, eğer karşımdaki ilgi duymuyorsa olumsuz etkileniyor çünkü bunda ya çok seviyorlar ya hiç sevmiyorlar. Eğer ilgi duymuyorsa çok önyargılı yaklaşabiliyor bu o kişiyle arama bir mesafe koyuyor yani ben koymuyorum da karşımdaki kişi koyuyor. Ama eğer ilgi duyuyorsa bu sefer de bizi tamamen yaklaştırıyor. Bu öyle bir şey yani. Ya sizi ayırıyor ya da ahiret kardeşi yapıyor, öyle bir etkisi var.”

Yaptığımız saha çalışmalarında Hallyu'nun Kore fanlığının arkadaş ilişkileri kurmada ve geliştirmede etkisi olduğu gözlemlenmiştir. Fanların fan buluşmaları düzenleyerek birlikte sevdiği idollerin/ünlülerin daha önce oynamış oldukları oyunları oynadıkları, fan buluşmasını yapan fan sayfasının buluşmaya gelen kişilere idol fotoğraf kartları, bileklikler, atıştırmalıklar ve sevdiği idollerin şarkı sözlerinin yazılı olduğu minik kitapçıklar gibi hediyeler hazırlayıp gelen fanlara verdikleri gözlemlenmiştir. Ayrıca bu buluşmalardan sonra katılım sağlayan fanların bulunduğu bir WhatsApp grubu oluşturarak, WhatsApp ve Instagram sayfaları gibi platformlardan arkadaşlık ilişkilerini aktif olarak sürdürdükleri gözlemlenmiştir. Ek olarak fan buluşmalarında fanların birbirlerine gündelik yaşadıkları sıkıntıları, hayatta karşılaştıkları zorlukları anlatıp çözüm bulmaya çalıştıkları, özellikle yaşı büyük olan

fanların daha küçük olan fanlara sözleriyle ve konuşmalarıyla destek sağladığını da söyleyebiliriz. Ayrıca İstanbul'daki fan buluşmalarına zaman zaman şehir dışından gelen fanların olduğu da buluşmaları düzenleyen fanlar tarafından ifade edilmiştir.

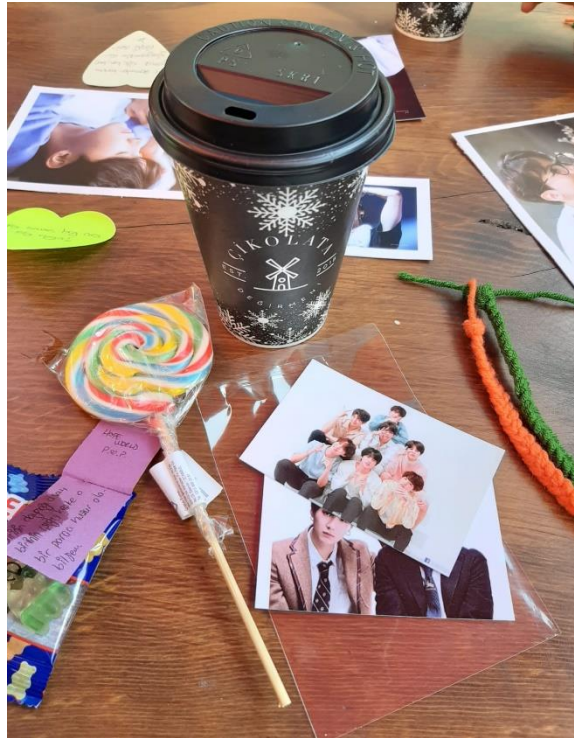

Foto 4. Fan buluşmasında verilen hediyeler

Foto 5.

Araştırmamıza katılan görüşmecilerin aile ve arkadaş-akran çevresindeki sosyal ilişkiler anlamında hem olumlu hem olumsuz tepkilerle karşılaştıkları, deneyimler yaşadıklarını tespit ettik. Olumsuz tepkilerin kaynağı olarak ailelerin hayran olan çocuklarının okul başarılarının etkilenmesinden korkması ve Kore'yi farklı, uzak bir kültür olarak görmeleri olduğunu, arkadaş-akran çevresinde ise Kore'ye hayran olmanın “ergence” görülmesi ve dalga geçilmesi olduğunu gözlemledik. Hallyu hayranlığının sosyal ilişkileri olumlu etkilemesinin kaynağı olarak ise fanların kendileri gibi fan olan arkadaş-akran çevresiyle daha samimi ve daha çok vakit geçirebilmeleri, eğlence anlayışlarının ortak olması olduğunu tespit ettik. Aile ile ilişkiler açısından ise çocuklarının farklı bir kültürü, dilini öğrenmelerini destekleyen, onunla birlikte Kore dizi ve müziklerini dinleyen ebeveynlerin olumlu olarak ilişkilere etki ettiğini söyleyebiliriz.

4.4. Hallyu'nun Hayranların Türkiye-Kore İlişkileri Öğrenme Üzerindeki Etkisi

Türkiye-Kore ilişkileri tarihsel bağlamda Göktürkler dönemine kadar gitmektedir. Türkiye-Kore ilişkileri, eski Kore Krallığı Koguryo'nun Çin ile olan Salsu Savaşı'nda, Göktürklerin Koguryo Krallığı'nı destekledikleri zamana kadar gitmektedir (Öztarsu, 2016).

Kore Savaşı'ndan önce 1949'da Türkiye'nin, Kore Cumhuriyeti'ni tanınması Türkiye-Kore arasındaki siyasal bağlamda ilişkilerin başlangıcı olmuştur. 1950-1953 yılları arasında süren Kore Savaşı'na Türkiye'nin katılması ile iki ülke arasındaki ilişkiler daha da iyileşerek 1957'de diplomatik anlamda ilişkiler başlamıştır (T.C. Dış İşleri Bakanlığı). Kore Savaşı'nda verilen şehit ve gazi sayılarında Türkiye üçüncü sıradadır. Kore'nin Busan şehrinde şehit olan Türk askerleri için anıtsal mezarlık bulunmaktadır. Ayrıca Kore Savaşı'nda Türk askerleri Güney Kore'de yetim kalmış kimsesiz çocuklara eğitip vermek ve ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Ankara Okulu'nu açmışlardır. Bu savaştan sonra Güney Kore, Türkiye'yi yaptıklarından ötürü hala hatırlayarak kardeş ülke olarak kabul etmektedir. (T.C. Dış İşleri Bakanlığı)

Ticari ilişkiler bağlamında, 1 Mayıs 2013 tarihinde Güney Kore ve Türkiye arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması Türkiye'nin "ilk kapsamlı ekonomik ortaklık anlaşması" olarak nitelendirilmiştir. (T.C. Ticaret Bakanlığı, 2018)

Bu doğrultuda yapılan görüşmelerde Güney Kore popüler kültür ürünleriyle ilgilenen fanların, Kore ve Türkiye ilişkileri hakkında bilgi sahibi olup olmadığı tespit etmeye çalışılmıştır. Yapılan görüşmeler sonucunda kimi fanların daha derin araştırmaya gittiği, kimilerinin ise Kore ve Türkiye ilişkilerini öğrenme konusunda yüzeysel kaldığı gözlemlenmiştir. Görüşmeciler genel olarak Kore Savaşı'ndan ve Kore Savaşı sonrasında oluşan Güney Kore halkının Türkiye'yi kardeş ülke olarak görmelerinden bahsetmişlerdir. Yaklaşık on yıldır Kore hayranı olan Melike bu durumu şu şekilde ifade etmiştir:

“Kore Savaşına asker gönderdiğimizizi, Koreli arkadaşlarımızın ifade ettiğine göre o zamanda Güney Kore'ye pek çok ülke yardım göndermiş ancak Türkler kendi vatanını savunur gibi savundukları için geri kalan ülkelerin aksine Türkler kardeş ülke olarak benimsendi...”

Güney Korelilerin Türk halkını sevdiklerini ifade eden Ceyda Kore Savaşı'na benzer bir durumun yine yaşansa iki ülkenin birbirine destek sağlayacağını düşünmekte ve şu an gündemde olan Covid-19 pandemisinde destek sağladığımızı ifade ederek şunları söylemiştir:

“Kardeş ülke olduğumuzu biliyorum. Onların bize karşı bizim de onlara karşı sempaticimiz var. Türkleri sevmiyoruz gibi bir şey duymadım hiç röportajlarda olsun vs. bizi seviyorlar. Biz de onları seviyoruz. Bu kadar. Tarihsel açıdan da kendilerinin bize bir vefa borçlarının olduğunu düşünüyorlar o yüzden de hiç böyle ters düşmedik. Yine o tarz bir şey olsa biz yine yardım ederiz fikrimce. Bize de öyle bir şey olsa onlar bize yardım eder mi ederler herhalde. Kore hükümetiyle de şu an kötü değiliz çünkü. Şu an korona virüsünden dolayı ilaç, dezenfektan yardımı da yapıyorlarmış onlara.”

19 yaşında olan Ayla, Türkiye-Kore ilişkilerini fanlığının ilk zamanlarında araştırıp heveslendiğini ifade etti. Fakat Ceyda'nın aksine daha sonra fanların fanlık bağlarını kardeş ülke kavramı, Kore Savaşı'nda Türkiye'nin Kore'ye yardımı üzerinden güçlendirmeye çalışmalarını mantıklı bulmadığını söyleyerek sözlerine şöyle devam etmiştir:

“...İlk başlarda ben de onlara savaşta yardım etmişiz sevecekler tabii ya da iyi anlaşmamız gerekiyor o kadar yardım etmişiz diye düşünüyordum ama Korelilerin buna bakış açısını sokaktan sosyal deney şeklinde ya da rastgele röportaj şeklinde yapıldığında farkettim ki sadece bir savaştı ve yardım edildi ve tarihsel olarak baktığımızda evet güzel bir hareket ama insanlar bunu sürekli hatırlamak zorunda değil ve onların bakış açısının olumlu olmasını sağlayacak bir şey olduğunu direkt düşünmüyorum. O yüzden direkt Türklerle ilişkilerini çok fazla ilgilenmiyorum ve çok da olumlu olduğunu düşünmüyorum. İnsanlar bunu çok çok hatırlasalardı bu biraz garip olurdu çünkü çok çok da büyük bir şey değil hani küçümsemek açısından bakmıyorum ama tarihlerinde çok daha büyük olaylar olmuş sürekli bunu hatırlayıp bununla ilgili bir anma gününün olmaması mantıklı, normal geldi bana. Sevenler illa ki vardır ama tamamen Koreliler Türkleri çok sever demek bence yanlış. Bazen fanlar böyle görmek istedikleri için böyle düşünebiliyorlar.”

Bazı görüşmeciler, Türkiye-Kore ilişkilerinin Kore Savaşı'ndan önce Göktürk dönemine kadar dayandığını ifade etmişlerdir. 21 yaşında olan Ezgi Kore-Türk ilişkilerini Göktürk dönemine dayandırarak şu şekilde ifade etmiştir:

“Göktürlere dayanıyor işte ilişkimiz ilk başta komşuyumuzuz zaten hatta bir tane Koreli amca vardı bana geçen gün diyor ki, bizim kökümüz aslında Türklere dayanıyor çünkü siz Çinle komşu olarak yaşıyormuşsunuz Kore’de de bir millet varmış yaşayan Çinlerin baskısından bir kısmı Anadolu’ya göçüyor ama bir kısmı da Kore’ye göçüyor diyor o yüzden o zaman bizim soyumuz karışmış birbirimize kökenlerimiz ortak falan dedi. Bilmiyorum ne kadar doğru ama amcanın savı bu şekilde. Göktürlere dayanıyor gerçekten. Göktürkler zamanında orada yaşarken Çin etrafında Kore’de de Goguryo İmparatorluğu var. Onların Çinle savaşmaları gerekiyor ve Göktürk Beyi’nden gelip yardım istiyorlar birlikte savaşabilir miyiz diye. Bir tane Kore dizisinde bunun sahnesi var...”

Kore-Türkiye İlişkileri konusunda derin araştırmaya giden Hukuk Fakültesi öğrencisi Şura, “Ankara Okulu ve Ayla” konularına değinerek Türkiye-Kore ilişkilerini anlatan kitaplar okuduğunu belirtip ve şunları söylemiştir:

“Çok eskiye gidebilirim. Türklerin zaten Orta Asya’da olduğunu biliyoruz. Oradan bir bağlantımız olabilir. Sonra Türkler Anadolu’ya geldi. Orada zaten tamamen kopukluk. Bir ihtimal İpek Yolu ile bir etkileşim olmuş olabilir. Osmanlı’da hiçbir ilişkimiz yok. İlişkiler T.C. kurulduktan sonra başlıyor. O da dolaylı olarak. Aynı örgütlere giriyoruz barış yanlısı olduğumuz için. Milletler Cemiyeti, Birleşmiş Milletler. Kore Savaşı döneminde Türkiye NATO’ya girebilmek için Güney Kore’ye asker gönderiyor ancak biz düşene bir tekme de biz vurmadığımız için ve yardımsever olduğumuz için Türk askerleri diğer askerlere göre daha toplum tarafından benimseniyor. Ayla muhabbeti gibi bir sürü çocuk var öyle ve Ankara Okulu kuruluyor orada. Kore’de Türklerin sadece savaşmadığını öğrendim bu benimde hoşuma gitti. Ve ilişkiler günümüze kadar kardeş ülke boyutuna geliyor. Diplomatik olarak bir şeyler yapıyoruz ama halklar arasında da bir köprü var. Onların bizim gazilerimize olan tutumları minnetleri vs.

ben samimi olduklarını düşünüyorum. Kore-Türkiye ilişkisini anlatan bir kitap vardı ondan çok etkilenmişim, *Başka Topraklarda Rüzgâr Sert Eser.*”

Diğer görüşmecilerden farklı olarak Ela, Hallyu’ya ilgisinden sonra Kore ilişkilerini araştırmak yerine Kore-Türkiye’nin tarihsel ilişkisini öğrendikten sonra Hallyu’ya ilgi duyduğunu ifade etti:

“Ben ilk başta tarihsel başladım zaten, tarihsel araştırmaya başladıktan sonra Hallyu’ya ilgim doğdu.”

Kore Savaşında bir Türk askeri’nin yetim ve öksüz kalmış bir Koreli çocuğu evlat edinmesini anlatan Kore-Türkiye ortak yapımı *Ayla* filmiyle ilgili olarak ise bütün görüşmecilerin *Ayla* filmine ilgi göstererek izlediğini tespit ettik. 20 yaşındaki Şura düşüncelerini şu şekilde ifade etti:

“...Film çok duygusaldı, gerçek bir hikâye olduğunu bilmek, Türk insanının böyle bir şey yaptığını görmek gurur duyuyorsun bir şekilde.”

Yapılan görüşmeler sonucunda Hallyu hayranlarının genel olarak Kore-Türkiye ilişkilerini tarihsel ve siyasi açıdan araştırdıkları ve bilgi sahibi oldukları tespit edilmiştir. Görüşmelerde hayranların bir kısmının yüzeysel bir bilgi sahibi olduklarını görmek ile birlikte derin araştırmalar yapan ve Kore-Türkiye ilişkileri hakkında tarihsel, siyasi ve güncel bilgilere sahip olan hayranlar olduğunu gözlemlenmiştir. Sonuç olarak, kişinin bir ülkeye ilgi duyması ister istemez kendi ülkesiyle ilişkilerinden az ya da çok haberdar olmasını da beraberinde getirmektedir.

4.5. Kore Hayranlarının Kore Kültürü ve Hallyu’ya Aidiyetlik Durumu

TDK’ya göre “ilişkinlik”, “ilgi” anlamlarına gelen *aidiyet* kavramı bireysel kimliğin inşa sürecinde bireylerin benliğinde oluşan bir duygu ile ilişkilendirilebilir (Alptekin 2011, 15). Her ne kadar bireysel bir kavram olarak görülse de bireylerin bağlılık ve sadakat duygularını geliştirebileceği bir sosyalleşme tecrübesi olmasından dolayı bireysel olarak tanımlanamaz (Alptekin 2011, 5). Kendi iradesiyle veya iradesinin dışında herhangi bir

sebeple bir gruba mensup olan bireyler ortak bir kimlik oluşturur ve bunun bilinciyle hareket etmeye başlarlar (Alptekin 2011, 16). Ortak kimliği paylaşan topluluklarda, topluluğu meydana getiren kişilerin birbirlerini ve grubun diğer üyelerini önemsemeleriyle birlikte bir arada olma konusundaki kararlılıklarının sonucu olarak ortaya çıkan inanç, aidiyetlik hissini meydana getirmektedir (Mcmillan ve Chavis 1986, 13-14). Grup üyeleri toplumu oluşturan parçalar olduklarının farkında oldukça ve diğer üyelere karşı inanç, güven ve dayanışmaları arttıkça aralarında bulunan aidiyetlik hissine güçlenmektedir.

Yarının geleceği olarak görülen gençlerin toplumsal aidiyet duygusu, o dönemin şartlarına göre değişiklik göstermektedir. Gençlerin kendilerini ait hissettikleri topluma neden aidiyetlik hissettikleri, o topluma dair beklentileri, bu beklentilerin karşılanıp karşılanmadığı, aile ve sosyal çevrenin bu aidiyetlik duygusuna verdiği tepki, aidiyetliğin neden olduğunu sorunlar son derece önemli olmakla birlikte gençlerin toplumsal aidiyetini biçimlendirmektedir (Alptekin 2011, 18). Yaklaşık 10 yıldır Kore kültürüne hayranlık duyan ve kendini o kültüre ait hissettiğini ifade eden Şura, duygularını ifade ederken Türkçe kelimeler kullanarak ifade ettiğinde kendini tam anlamıyla ifade edemediğini hissettiğini, hisleri anlatmak için kullanılan kavramların kültürden kültüre göre değişiklik gösterdiğini, bazı duyguların karşılığının her dilde olmadığını söyleyerek aidiyetlik duygusunu şu sözlerle ifade etmektedir:

“... sönük bir karakterim yok, her şeye çok coşkulu tepki veriyorum ve maalesef bizim ülkemizde coşku ve tepkiler çok ifade edilemiyor. İfade edecek bir şey yok. Mesela böyle ‘Ooa!’ dediğinizde çok garip bakıyorlar. Fanlığımın zirve olduğu zamanlarda, konuşma vurgularım bile değişti o ayrı muhabbet, kendi kendime Koreli tepkileri veriyordum, Kore fanı olmayan birine bile öyle tepkiler veriyordum. Gwiyomi⁷ falan yapıyordum. Onu Türkçede ifade edemezsin. O yüzden Korece duygularımı ifade edebilmek için en iyi dilmiş gibi geliyor. Türkçe bana yetmiyor artık...”

Doğduğumuz çevre benliğimizde doğrudan bir aidiyetlik duygusu meydana getirirken, yaşamımız boyunca içinde bulunduğumuz sosyal çevre de bilinçli tercihlerimiz sayesinde yeni aidiyetlik duygularına sahip olmamızı sağlamaktadır (Alptekin 2011, 20). Sosyal

⁷ Kore’de şirin, sempatik ve komik hareketlerle yapılan, kendine ait şarkısı da bulunan bir oyun çeşidi.

çevrenin bize kazandırmış olduğu aidiyet duygusuyla ilgili olarak katılımcımız Ceyda, Türk olmasına rağmen sosyal medyada sürekli Kore gündemini takip ettiği için bir süre sonra Kore kültürünün karakterine ve bakış açısına yansıdığını bu nedenle de düşünce yapısının Korelilere benzediğini dile getirmektedir. Ceyda, kendini Koreli gibi hissetmesini şu sözleriyle ifade etmektedir:

“Kendimi çifte vatandaş gibi hissediyorum. Türk-Kore arasındaki bağlantı. İkisinin de iyi yönlerini almaya çalışıyorum. Tabii ki çevremdeki insanlardan ötürü kendimi buraya ait hissediyorum ama en başta sorulacak olsa bana orada mı doğmak isterdim burada mı? Bir düşünmek isterim bunu. Tamamen buraya aitim diyemiyorum, orası da (Kore) yakın geliyor içsel olarak.”

Aidiyet duygusuyla birlikte oluşan kimlikler sabit ve değişmez olarak tanımlanamaz, bu kimlikle sürece bağlı olarak sürekli değişkenlik gösterebilmektedir (Sözen 1995, 13). Zamana bağlı olarak aidiyetlik duygusunda değişimler meydana gelmesine örnek teşkil edecek şekilde Ayla da yaşına bağlı olarak düşünce yapısında meydana gelen değişiklikler sonucunda aidiyetlik duygusunun değiştiğini şu sözlerle anlatmaktadır:

“...İlk başlarda mesela şöyle düşünüyordum bir şey seviyorsam ona ait olabilirim. Mesela Koreli olamam zaten istesem de etnik kökenimi falan da değiştiremem ama yapmak istediğim davranışları yaparak, uymak istediğim tarza uyarak, giymek istediğim şeyleri giyerek istediğim şeye benzeyebilirim diye düşünüyordum ve kendimi nereye ait hissetmek istiyorsam oraya ait hissedebilirim diye düşünüyordum. Ama sonralardan bunun yanlış olduğunu fark ettim. Özellikle olumsuz değil tamamen yanlış bir bakış açısı. Şu anda aidiyet hissim biraz şu şekilde, kendi K-Pop’a karşı ya da K-Drama’ya karşı bakış açımla kendi içimde bir dünya kurdum ve biraz buna ait hissediyorum...”

Aidiyetlik duygusuyla ilgili olarak katılımcılarımız arasında kendisini Kore kültürüne ait hissedenler olduğu gibi Kore popüler kültürünü yakından takip edip aidiyetlik duygusunu hissetmeyenler de vardı. Katılımcılarımızdan Gizem, Kore kültürü ile üniversite yıllarında tanıştığını, edebiyat bölümünde okurken derslerde de Türk-Kore ilişkisini işledikçe kültürel olarak benzediğimizi gördüğünü ve böylelikle sempati duymaya başladığını söylemiş ancak kendisini Kore kültürüne ait hissetmediğini şu sözlerle ifade etmiştir:

“İlk başlarda dizilerini izledim ve çok hoşuma gidiyordu bazı yönleri bize çok benziyor. Hatta bence bize benzer özellikleri olduğu için bu kadar hayran oluyoruz. Ama kendim çok aidiyetlik hissi oluşturmadı bende sonuçta benim kendi kültürüm var ve ona göre yaşıyorum. Onlara göre dilimiz, dinimiz birçok yönden farklılıklarımız var. Benzerliklerimiz olduğu gibi ama ben kendi kültürümü yaşamayı tercih ederim...”

Katılımcılarımızdan aldığımız cevaplar sonucunda aidiyetlik kavramının siyah ve beyaz olarak ayrılamayacağı, her bir katılımcımızın Kore kültürüne olan aidiyetlik duygusuyla ilgili olarak farklı düşüncelere sahip oldukları tespit edilmiştir. Araştırmamıza katılan katılımcılarımızın çoğu kendisini bir sebeple Kore kültürüne ait hissederken, bazı katılımcılarımız da bunun kesinlikle yanlış olduğunu savunmaktadırlar.

BÖLÜM V

SONUÇ ve DEĞERLENDİRME

Küreselleşme malların, hizmetlerin, insanların ve de fikirlerin ulus-devlet sınırlarını aşp farklı coğrafyalara eskiye kıyasla kolaylıkla ulaştığı bir dönemi işaret etmektedir. Küreselleşmenin tetikleyicilerinden olan iletişim, dünya genelinde tüm bireyleri ortak bir paydada buluşturmakta ve bunun sonucu olarak global bir kültür birikimi ortaya çıkmaktadır (Bayar 2008, 26-30). Bir toplumda geniş bir alana yayılmış inanç ve pratikleri içine alan popüler kültür kavramı, yönetici sınıfın halk için ürettiği çeşitli tüketim ürünlerini kapsamaktadır. İlk olarak tüketim sahası oluşturulan popüler kültür ürünleri, zamanla kendi kendini ihtiyaç haline getirerek aslında topluma dayatılmış olan ürünler olmasına rağmen bireysel tercihlerimiz olarak algılanmaktadırlar (Coşgun 2012, 841).

Popüler kültürün 90'lı yıllardan itibaren belirgin olarak gözlemlendiği örneklerden biri de Hallyu yani Güney Kore popüler kültürüdür. Bir diğer adıyla Kore dalgası da denilmektedir. Kore Dalgası etki açısından iki döneme ayrılmaktadır. 1990'lardan başlayarak 2008'e kadar devam eden sürece birinci dalga (1.0); 2008'den günümüze kadar olan döneme ise ikinci dalga (2.0) Kore Dalgası denilmektedir.

İlk dalga, Çin, Japonya, Tayland gibi Asya ülkelerinde 1990'lı yıllarda ortaya çıkmıştır. Bu dalganın yayılması ilk diziler aracılığı ile olmuştur. Daha sonra yemek/mutfak, moda ve Korece dil sektörleri ile gelişmiştir. İkinci dalga ise; TV programları, filmler, dijital oyunlar, özellikle K-Pop ve animasyonlar aracılığı yayılmıştır (Balta 2019, 46-58).

2005 yılında Türkiye'de yayınlanmaya başlayan Güney Kore'ye ait olan diziler (K-Drama), ilk zamanlarda hedeflenen kitleye ulaşmamış olsa da zamanla geniş kitleleri etkisi altına almıştır. Türk izleyici kitlesi tarafından beğenilen bu dizilerin zamanla (izleyicinin de etkisiyle) sayısı arttırılmış ve Türk özel TV kanalları tarafından da Güney Kore dizileri Türkiye'ye uyarlanmıştır (Fırat 2017, 69-70). Yapılan literatür taraması sonucunda, Hallyu'nun Türkiye'de büyük etkiler yaratmasının nedeni olarak Türkiye ve Güney Kore arasında geçmişte kurulan duygusal bağlar ve iki ülkenin kültürlerinin benzer olması gösterilmektedir. İki ülkenin de Altay soyundan gelmesinin yanı sıra Türkiye'nin 1950 yılında

Kore Savaşı'na asker göndermesi aradaki bu duygusal bağı güçlendirmiştir (Çizmeci Ümit 2018, 327). Güney Kore dizileri içerik bakımından Avrupa ülkeleri tarafından yadırganmış olsa da benzer kültürel özellikleri barındırdıkları için Türk izleyicisi tarafından benimsenmiş, hatta günlük hayatla bağdaştırılmıştır (Yıldız 2017, 24).

Bu çalışma da günümüzde popülerleşen Güney Kore popüler kültürünün Türk gençleri üzerindeki etkisini ele almış, Türk gençleri tarafından nasıl algılandığını incelemiş, gençlerin sosyal çevresi ile olan ilişkileri ve cinsiyet kimliğini algıları üzerinde nasıl bir etki sağladığını açıklamayı amaçlamıştır.

Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan derinlemesine görüşme tekniği ile mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya 19-26 yaş aralığında Türkiye'nin çeşitli illerinden 10 genç kız katılım sağlamıştır. Katılımcılarımızın biri üniversite hazırlık sürecinde, altısı lisans öğrencisi, üçü lisans mezunudur. Katılımcıların ortalama 8 yıldır Hallyu akımına hayranlık duydukları sonucuna varılmıştır. Erkek katılımcı bulamamamız nedeniyle araştırma kadınları kapsamaktadır. Mülakatlarda katılımcılara yarı-yapılandırılmış ve standartlaştırılmış açık uçlu sorular yöneltilmiştir.

Yapılan mülakatlar sonucunda bazı bulgulara ulaşılmıştır. Bu bulgular; Hallyu'nun Kore hayranları arasında güzellik algısına etkisi, Kore popüler kültürünün fanlar üzerinde cinsiyet algısına etkisi, sosyal ilişkiler üzerine etkisi, Türkiye-Kore ilişkilerini öğrenme üzerine etkisi ve Kore hayranlarının aidiyetlik duygusudur.

Araştırmaya katılan Kore hayranlarının büyük çoğunluğunda Güney Kore güzellik algısının etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Koreli ünlülerin yüz pürüzsüzlüğü, saç şekilleri, zayıf olmaları ve giyim tarzlarının farklılığı bu etkilenmelerine sebep olmuştur. Katılımcıların çoğu bu etki sebebiyle Güney Kore kozmetik ürünlerini (K-Beauty) satın aldıkları, makyaj yaparken sadeliği tercih ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların çoğu makyaj yapma tarzları, estetik operasyonları, giyim tarzları, yakışıklılık/güzellik kavramlarının birbirinden farklı olduğunu dile getirmişlerdir. Bunun sonucunda Kore ve Türkiye'deki güzellik algısının benzerlik göstermediği iki ülkenin de güzellik olarak tanımladığı şeylerin farklı olduğu sonucuna varılmıştır.

Hallyu'nun, hayranlar arasında cinsiyet kimliği algılarına etkisini anlamak için katılımcılara yöneltilen cinsiyet algısı ve “nötr cinsiyet” sorularına karşı katılımcıların bir kısmı K-Pop ve K-Drama idollerinin/ünlülerinin Türkiye'deki gençler arasında cinsiyet algılarında büyük bir etkiye sebep olduklarını düşündüklerini ve bu tarz durumlara tanık olduklarını ifade etmişlerdir. Katılımcıların geri kalanı ise “nötr cinsiyet” ile ilgili yöneltilen sorulara, aslında böyle bir kavramın olmadığını bu iddianın Türkiye'ye ait olduğunu dile getirerek nötr cinsiyet söyleminin Kore'de bir karşılığı olmadığını, K-Pop idollerinin ve K-Drama ünlülerinin makyaj yapmalarının kültür farklılığının önemli bir faktörü olduğunu ifade etmişlerdir.

Araştırmada Hallyu'nun, Kore fanları arasında sosyal ilişkileri üzerinde olumlu ve olumsuz etkileri olduğu görülmüş ve bunun sonucunda bu etkiler aile ve arkadaşlık ilişkileri adı altında iki başlıkla incelenmiştir. Hayranlarda ki olumsuz etki olarak, arkadaş-akran çevresinde “ergen” olarak nitelendirildiği ve Kore'ye hayran olması sebebiyle yine arkadaş-akran grubu tarafından hayranların dalga konusu oldukları öğrenilmiştir. Bu olumsuz etkinin aile ilişkilerine yansımaları olarak ise, ebeveynlerin çocuklarının hayranlıkları sebebiyle okul başarılarının etkilenmesinden korkmaları, Kore'yi farklı, uzak bir kültür olarak görmeleri ve bu durumdan endişe duymalarıdır. Bunların yanı sıra olumlu etki olarak, Kore hayranları Hallyu sayesinde arkadaşlık ilişkilerinin daha güçlendiğini, hayranların kendileri gibi hayran olan arkadaşlarıyla eğlence anlayışlarının ortak olması sebebiyle birbirleriyle daha çok vakit geçirdikleri ve dolayısıyla daha güçlü arkadaşlık ilişkileri kurabildikleri bilgisi edinilmiştir. Hayranların aile ilişkilerinde çocuklarının farklı bir kültüre ilgi duymasını destekleyen hatta hayran olan çocuklarıyla birlikte dizi ve müzikleri dinleyerek destekleyici tutum gösteren ebeveynlere sahip hayranların aile ilişkilerine olumlu etkileri olduğu gözlemlenmiştir.

Kore hayranlarının Hallyu'ya ilgilerinin Türkiye-Kore ilişkilerini öğrenmede genel olarak etkisi olduğu gözlemlenmiştir. Yapılan görüşmelerde bazı hayranların Türkiye-Kore ilişkileri hakkında siyasi, tarihi açılardan derin araştırmalar yaparak bilgi sahibi oldukları öğrenilmiştir. Görüşme esnasında bazı katılımcılardan Türkiye-Kore ilişkilerinin tarihsel boyutta Orta Asya'ya kadar uzandığı, Kore Savaşı ile ilgili detaylı bilgiler ve bu konular hakkında yazılan kitaplar olduğu bilgisi edinilmiştir. Bununla beraber hayranların bir kısmının da bu ilişkileri araştırmada daha yüzeysel kaldığını tespit edilmiştir. Sadece Kore

Savaşı'nda Türkiye'nin Kore'ye asker gönderdiğini ve Kore'nin Türkiye'yi kardeş ülke olarak gördüğünü bildiklerini ifade etmişlerdir.

Katılımcıların büyük çoğunluğu aslında Türk olmalarına rağmen kendilerini Kore kültürüne ait hissederken, hatta kendilerini ifade etme de Türkçe'nin yetersiz kaldığını bunun yerine kendilerini Korece ifade ettiklerini savunurken, bazı katılımcılarımız bunun tamamen yanlış bir şey olduğunu, hayranlık duygusunda bu kadar aşırılığa gidilmemesi gerektiğini savunmaktadırlar. Araştırmanın sonucunda Kore hayranlarının siyah ve beyaz olarak net bir şekilde ayıramayacağı, aidiyetlik ile ilgili olarak her bir hayranın aidiyetlik duygusu ile ilgili farklı yorumları olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırmada Hallyu'nun güzellik algısı, sosyal ilişkiler, cinsiyet kimliği algısı, aidiyetlik gibi temalarla Türkiye'deki 18 yaş ve üzeri gençler arasında nasıl bir etkiye sahip olduğu incelenmiştir. Kore popüler kültürüne hayranlık duyan bir gencin/ergenin, bu durumun gündelik pratiklerinden sosyal ilişkilerine varana kadar etkilendiğini tespit ederek bu etkinin zaman zaman hayranın sosyal çevresinde "farklı" görünmesine sebebiyet verebilecek bir düzeyde olabileceği gözlemlenmiştir. Türkiye'de Hallyu anlamında yapılan nadir araştırmalardan biri olan bu araştırmada K-Drama ve K-Pop yoluyla Türkiye'deki gençlerin önemli bir bölümünü etkileyen Hallyu içerisinde özellikle K-Pop hayranları arasında yeni bir dil oluştuğunu, sosyal medya üzerinden aktif bir şekilde etkileşimlerinin gerçekleştiğini, ayrıca etkileşimlerinin sosyal medya dışına çıkarak fan toplantılarıyla da düzenli bir şekilde pekiştirdikleri gözlemlenmiştir. Bu doğrultuda zamanla artan ve artmaya devam eden Kore hayran gruplarının, hayranlık boyutunu daha iyi anlayabilmek adına farklı yaş grupları ve statüdeki bireylerle daha derinlemesine saha çalışmaları yapılmasının gerekliliği yaptığımız çalışma esnasında aldığımız cevaplar sonucunda anlaşılmıştır.

BİBLİYOGRAFYA

ALEMDAR Korkmaz ve ERDOĞAN İrfan, **Popüler Kültür ve İletişim**, Ümit Yayıncılık, Ankara 1994.

ALPTEKİN Duygu, **Toplumsal Aidiyet ve Gençlik: Üniversite Gençliğinin Aidiyeti Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma**, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Konya 2011.

ALTUNIŞIK Remzi, COŞKUN Recai, YILDIRIM Engin, **SOSYAL BİLİMLERDE ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ-SPSS UYGULAMALI**, Sakarya Kitabevi, Sakarya 2010.

ASA Sümeyye, **Güney Kore Popüler Kültürü'nün (Hallyu) İmam Hatip Lisesi Öğrencilerine Etkisi Üzerine Bir Alan Araştırması**, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bursa 2019.

ASLAN İlker, "Altkültür Kültürün Neresinde?" , **Ayraç Kitap Tahlili ve Eleştiri Dergisi**, S: 42 (2013).

BALCI Muazzez, *Kore Dizilerinin Ülkemizde Adeta Çılgınlık Boyutunda Sevilmesinin 13 Mantıklı Sebebi*, <https://onedio.com/haber/kore-dizilerinin-ulkemizde-adeta-cilginlik-boyutunda-sevilmesinin-13-mantikli-sebebi-741748>, (SGT: 29.11.2016)

BALTA Sezer Kürşat, **Ulusötesi Popüler Kültüre Örnek Olarak Güney Kore Dizileri Ve Türkiye'de Güney Kore Dizileri Hayranları Üzerine Bir İnceleme**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2019.

BAYAR Fırat, "Küreselleşme Kavramı ve Küreselleşme Sürecinde Türkiye", **Uluslararası Ekonomik Sorunlar Dergisi**, S:32 (2008), s.25-34.

BAYHAN Pınar ve İŞİTAN Sonnur, **Ergenlik Döneminde İlişkiler: Akran ve Romantik**

İlişkilere Genel Bakış, **Aile ve Toplum**, S:20 (2010), s.33-44.

BİNARK Mutlu, **Kültürel Diplomasi ve Kore Dalgası "Hallyu" Güney Kore'de Sinema Endüstrisi, K-Dramalar ve K-Pop**, Siyasal Kitapevi, Ankara 2019.

BİNARK Mutlu, “Romantik Düşler Fabrikası Kore Dramalarından Kore Politikalarına”,
Varlık Dergisi, S:1331 (2018), s.75-80.

BOGDAN Robert, BİKLEN Sari Knopp, **QUALITATIVE RESEARCH FOR EDUCATION: AN INTRODUCTION TO THEORY AND METHOD**, Pearson Education, Boston, 2006.

BÜNYAMİN Sevim, “Seküler Bir Tehdit: Popüler Kültür”, Popüler Kültür Semineri,
16 Mayıs 2009, Batman.
http://www.ozgurder.org/news_print.php?id=839

COŞGUN Melek, “Popüler Kültür ve Tüketim Toplumu” **Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi**, S:1 (2012), s.837-850.

ÇİZMECİ ÜMİT Esra, “Kültür Endüstrisi ve Kültürel Küreselleşme Kavramları Bağlamında Kore Dalgası Dizileri”, **Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, S:4 (2018), s.319-332.

DATOR Jim, SEO Youngseok, “Korea as the Wave of a Future: The Emerging Dream Society of Icons and Aesthetic Experience”, **Journal of Futures Studies**, S:1 (2004), s.31-44.

ERDOĞAN İrfan, “Popüler Kültürün Ne Olduğu Üzerine”, **Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi**, S:57 (2004), s.1-18

ERKAL Mustafa E. “Toplumda Bir Sosyal Grup Olarak Gençlik”, **İstanbul Üniversitesi**

İktisat Fakültesi Mecmuası, C. 43 (1987), s. 357-375.

FIRAT Demet, “Küresel Yönde Ters Akış: Asya’dan Doğan Alternatif Bir Popüler Kültür”,

Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi, S:3 (2017), s.67-74.

GÜNGÖR Nazife, **Popüler Kültür ve İktidar**, (der; Nazife Güngör), Vadi Yayınları, Ankara 1999.

GÜRSES İbrahim, KILAVUZ M. Âkif, “Erikson’un Psiko-Sosyal Gelişim Dönemleri Teorisi Açısından Kuşaklararası Din Eğitimi ve İletişiminin Önemi”, **T.C. Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, S:2 (2011), s.153-166

KARAKOÇ Enderhan, Medya Aracılığıyla Popüler Kültürün Aktarılmasında Toplumsal Değişkenlerin Rolü, **Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi**, S:3 (2014), s.246-269.

KAYA Mevlüt, “Ailede Anne-Baba Tutumlarının Çocuğun Kişilik ve Benlik Gelişimindeki Rolü”, **Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, S:9 (1997), s.193-204.

KOÇ Mustafa, Gelişim Psikolojisi Açısından Ergenlik Dönemi ve Genel Özellikleri, **Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, S:17 (2004/2), s.231-256.

KRYSİK Judy L., FINN Jerry, **ETİK UYGULAMA İÇİN SOSYAL HİZMET ARAŞTIRMASI**, Çev: Doç. Dr. Ercüment ERBAY, Nika Yayınevi, Ankara, Ocak 2015.

MCMİLLAN David M., CHAVIS David M., “Sense of Community: A Definition and Theory”, **Journal of Community Psychology** S:14 (1986), s.6-23.

MUKERJI Chandra, MICHAEL Schudso, **Rethinking Popular Culture: Contemporary Perspectives in Cultural Studies**, University Of California Press, Los Angeles, 1991.

MUTLU Erol, **Televizyon ve Toplum**, TRT Yayınları, Ankara 1999.

OH Chong-Jin, CHAE Young-Gil, “Constructing Culturally Proximate Spaces Through Social Network Services: The Case of Hallyu (Korean Wave) in Turkey”, **Uluslararası İlişkiler**, S:38 (2013), s.77-99.

OH Ingyu, “Islam and Local Culture: The Peril of State Violence and Hallyu Fandom in Indonesia (With Reference to Palestine)” **Kritika Kultura**, 2017, s.232-257.

ÖZTARSU Mehmet Fatih, **Tarihin En Şaşırtıcı Savaşı: Salsu Zaferi ve Türk-Kore Dostluğunun Temelleri**, <http://www.fatihoztarsu.com>, (SGT: 08.09.2019).

SARIKAYA Nilgün ve BARUTÇU Merve, “11-14 Yaş Arası İlk Dönem Çocuk Ergen Tüketicilerin Alışveriş Davranışlarında Ünlü Kişi Etkisi”, **Pazarlama ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi**, S:17 (2016), s.43-64.

Serbest Ticaret Anlaşması, Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı,

<https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/dogu-asya/guney-kore-cumhuriyeti/ikili-anlasmalar/serbest-ticaret-anlasmasi>, (SGT: 02.09.2018)

SEZER Özcan, “Ergenlerin Kendilik Algılarının Anne Baba Tutumları Ve Bazı Faktörlerle İlişkisi”, **Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, S:1 (2010), s.1-19.

SÖZEN Edibe, “Kimlik Kavramının Yeniden Tanımlanması”, **Kimlik Tartışmaları ve Etnik Mesele Türkiye Günlüğü Dergisi**, S:33 (1995), s.111-116.

ŞAHİN Şükriye ve ÖZÇELİK Çağrı Ç., “Ergenlik Dönemi Ve Sosyalleşme”, **Cumhuriyet Hemşirelik Dergisi**, S:1 (2016), s.42-49.

TANRIKULU Murat, “Türkiye Coğrafyasında Genel Kültür Alt Kültür ve Mozaik Kültür”, **TÜCAUM VIII. Sempozyumu Bildiriler Kitabı**, (2015), s. 473-480

TATLILIOĞLU Durmuş, “Türkmen İrımları (Halk İnançları)” **Cumhuriyet Üniversitesi**

İlahiyat Fakültesi Dergisi, S:4 (2000), s.152-166

TELLİ AYDEMİR Aslı, **Katılımın “e-hali” Gençlerin Sanal Alemi**,

(der; Aslı Telli Aydemir) Alternatif Bilişim, İstanbul 2011.

Türkiye – Güney Kore Siyasi İlişkileri, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı,

<http://www.mfa.gov.tr/turkiye-guney-kore-siyasi-iliskileri.tr.mfa>, (ET: 29.04.2020)

ULUSOY Demet ve BARAN Görgün Aylın ve DEMİR Özcan Nilüfer, Türkiye’de Ergenlerin

Arkadaş-Akran Grupları İle İlişkileri ve Sapmış Davranışlar: Ankara Örnekleme, **Bilig**,

S:32 (2005), s.83-108.

YAMAN Ömer Miraç, **Apaçi Gençlik Gençlerin Toplumsal Davranış ve Yönelimleri:**

İstanbul’da “Apaçi” Altkültür Grupları Üzerine Nitel Bir Çalışma, Bir Yayıncılık, İstanbul, 2016.

YILDIRIM Ali, ŞİMŞEK Hasan, **SOSYAL BİLİMLERDE NİTEL ARAŞTIRMA**

YÖNTEMLERİ, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2008.

YILDIZ Buket Nur, “K-Wave Experience in Turkey: Handling Subjugation in a Patriarchal

Society”, Leiden University, <https://openaccess.leidenuniv.nl/handle/1887/52147>, (SGT: 31.08.2017)

T.C.

İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ

İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

SOSYAL HİZMET BÖLÜMÜ

**GÜNEY KORE POPÜLER KÜLTÜRÜ'NÜN (HALLYU) TÜRK
GENÇLERİ ÜZERİNE ETKİLERİ**

LİSANS TEZİ

Ceyda AROL

Seçil ÖZAY

Şevval TAYŞİ

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Selen BAYHAN

İSTANBUL

2020